

št. 198 (21.435) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

ČETRTEK, 27. AVGUSTA 2015

1,20 €

5.0.8.27

9 771124 666007

*Reka
naj še
povezuje
ljudi*

DUŠAN UDOVIČ

Soča je eden sijočih biserov naših krajev, plemenita skupna dediščina, za večno vklesana v Gregorčičeve verze in stoletni spomin na fronto, ki je po njej dobila ime. Tako kot mamljivo damo so jo portetirali mnogi, nazadnje mojstrsko kolega Andreja Bellavite. Soča je po svoje mit, vezana na Goriško tako, kot je Trst na morje. A reka je tudi danes vir življenja, raznolike človeške prisotnosti in pozornosti, ki je tudi v sedanjih časih pomembna in živa, čeprav nanjo včasih pozabljamo.

Te dni bo Soča zopet v ospredju zaradi Soške regate, ki slavi tridesetletnico. Regata je v bistvu to, kar so bili drugod počodi ob odprtih meji, z jasnim sporočilom o sožitju in podiranju pregrad, tudi reka naj povezuje narode in ljudi. Ob pomembni obletnici je pričakovati in že leti primerno množično udeležbo in prijazno vreme, ki bi jo omogocilo.

Soča je danes v dobršni meri prepoznavna tudi po kajakaškem športu. Vtipkaš geslo »Prijon« na spletni iskalnik in že se ti odpre neskončen svet kajakov, izdelanih in dodelanih z vrhunsko tehniko, za vse mogoče okoliščine in razmere, za reko, morje, vrhunski šport ali rekreacijo. Skoraj narejeni po meri, tako kot čevlj. Do pred kratkim nisem vedel, da je to eden glavnih izdelovalcev tega artikla, ki prihaja iz Nemčije, korenine pa ima v Solkanu. Leta 1929 rojeni Anton Prijon je svojo mladost preživel na Soči, kjer je tudi naredil načrt za svoj prvi zmagoviti kajak. Kot izvemo na spletu, postane potem leta 1959 svetovni prvak, si v Nemčiji ustvari družino, ki postane »dinastija« proizvodnje kajakov. Najbrž ni slučaj, če je pred leti prav v Solkanu zrastel pomemben kajakaški center, ki prireja tudi svetovna prvenstva.

Na to zgodbo gre spomniti ob današnjem odprtju razstave v goriškem Trgovskem domu, kjer bo ob bližajoči se tridesetletnici Soške regate na ogled edinstvena zbirka kajakov, vse od častitljivega lesenega prednika iz leta 1952. Obletnica pove, kako je Soča na na naši strani meje tudi športno živila in še danes živi morda predvsem v zavesti Slovencev, po zaslugu kajakaškega kluba Silec. Naj ne pozabijo na to vsi tisti, javni upraviteli in drugi, ki so kakorkoli soodgovorni pri načrtovanju prostora ob Soči in urejanjem življenja ob njej.

MIGRANTI - Pritisak na Evropo ne popušča

Napetost na meji med Srbijo in Madžarsko

Nova tragedija v Sredozemlju: 50 mrtvih

NAŠ INTERVJU - Sergij Pahor

Draga že pol stoletja zagovarja svobodo

TRST - V Parku Finžgarjevega doma na Opčinah se jutri popoldne pod gesлом »Resnica, izrečena z ljubezijo, nikdar ne rani« začenjajo študijski dnevi Draga. Letos že petdeseti. O pomembnem jubileju oziroma prehodeni poti smo se pogovorili s Sergijem Pahorjem, predsednikom Društva slovenskih izobražencev, ki Drago organizira. Povedal je, da je Drago več desetletij ponujala ljudem priložnost, da povedo, kar hočejo - brez cenzure. Po osamosvojitvi Slovenije pa se njeno poslanstvo ni izčrpal, saj je dialog vselej pomemben in potreben.

Na 5. strani

ATENE / DRESDEN / SKOPJE / BU-DIMPEŠTA - Pritisak migrantov na Evropo se nadaljuje. V Grčiji, Makedoniji in Srbiji beležijo prihode na tisoče novih migrantov. Madžarska se je na val migracij odzvala celo z napovedjo napotitve vojske na mejo s Srbijo. V Nemčiji se medtem vrstijo napadi na azilne domove, nemška kanclerka Angela Merkel pa je napovedala, da tega ne bo dopuščali. Več kot 200.000 migrantov je od začetka leta doseglo grške otroke v Egejskem morju. Od tega jih je 100.000 v Grčijo prišlo v zadnjih dveh mesecih, je včeraj povestal grški minister, pristojen za obalno stražo, Todoris Dricah.

Iz Sredozemlja pa poročajo o novi migrantski tragediji. V podpalubju ladje z migrantmi ob obali Libije v Sredozemskem morju so odkrili okoli 50 trupel migrantov.

Na 2. strani

TRST - Priseljenci V Silosu vse hujše

Predsednik Italijanskega solidarnostnega konzorcija ICS, ki neposredno skrbi za priseljence v tržaški pokrajini, Gianfranco Schiavone zavrača očitke predstavnikov varnostnega odbora Trieste United Security, ki so v prejšnjih dneh obiskali Silos in zabeležili poslabšanje življenjskih pogojev priseljencev. Člani odbora so na Facebooku objavili fotografije in se potožili, da so migranti prepusteni samim sebi in nemilosti vremena.

Na 4. strani

LJUBLJANA
Kulturni ambasador Boris Pahor

LJUBLJANA - Ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar je pisatelju Borisu Pahorju ob njegovem 102. rojstnem dnevu podelila častni naziv kulturni ambasador Slovenije. Častni naziv je prejel za neprecenljiv in iskren boj za slovensko kulturo in pravice slovenskega jezika, za zvestobo narodu ter prizadevanje za demokracijo in samobitnost Slovenije in slovenske kulture.

Na 8. strani

Popravili železniško progo do Ljubljane

Na 3. strani

V Trstu o dostopnosti invalidskih vozičkov

Na 5. strani

Medobčinska unija, neznank je še veliko

Na 9. strani

V Sovodnjah se začenja gradnja parka

Na 9. strani

KOŠARKA - Reprezentant Danilo Gallinari »Italija do mladih sploh ni prijazna«

14

BEGUNCI - Položaj iz dneva v dan težeje obvladljiv

Pritisk migrantov na Evropo Madžarski vojaki na meji

Merkel: Nobene tolerance za tiste, ki niso pripravljeni pomagati ljudem

ATENE / DRESDEN / SKOPJE / BUDIMPEŠTA - Pritisk migrantov na Evropo se nadaljuje. V Grčiji, Makedoniji in Srbiji beležijo prihode na tisoče novih migrantov. Madžarska se je na val migracij odzvala celo z napovedjo napotitve vojske na mejo s Srbijo. V Nemčiji se medtem vrstijo napadi na azilne domove, nemška kanclerka Angela Merkel pa je napovedala, da tega ne bo dopuščali. Več kot 200.000 migrantov je od začetka letosnjega leta doseglo grške otroke v Egejskem morju. Od tega jih je 100.000 v Grčijo prišlo v zadnjih dveh mesecih, je včeraj povedal grški minister, pristojen za obalno stražo, Todoris Dricah.

Trije trajekti že vrsto dni prevajajo migrante z otokov v vzhodnem Egejskem morju do Pireja oz. Kavale ter so doslej transportirali že več kot 15.000 migrantov. Na otokih medtem vladajo kaotične razmere, saj po več sto migrantov spi na prostem in za njih ni ustrezno poskrbljeno, ker lokalne oblasti enostavno nimajo dovolj denarja. Najbolj prizadeti so otoki Leros, Kos, Lesbos, Kalimnos in Agatoni.

Ti migranti nato dosežejo celino in nadaljujejo pot proti severu v smerei zahodne Evrope preko Makedonije, Srbije in Madžarske. V Makedonijo je pri Gevgeliji na meji z Grčijo v torek prispealo okoli 3000 migrantov. Iz Gevgelije je večina na novo prispelih migrantov v noči na včeraj že nadaljevala svojo pot proti meji s Srbijo.

Medtem so v Preševu na jugu Srbije v zadnjih 24 urah po navedbah srbskih oblasti zabeležili prihod okoli 2000 migrantov. Tudi večina teh migrantov je takoj po registraciji lahko nadaljevala pot proti severu. Po navedbah srbskih oblasti je ponoči kakih 50 avtobusov z okoli 1800 migranti prispevilo v Kanjižo na severu Srbije v bližini meje z Madžarsko.

Včerina se jih je nato peš odpravila proti Madžarski. Na meji s to državo pa prihaja do incidentov. Madžarska policija je blizu mejnega prehoda Roszke proti migrantom uporabila solzivec. Prehod ob vasi Roszke je eden izmed redkih odsekov, kjer še ne stoji obmejna ograja, ki jo Budimpešta namerava dokončati do konca meseca in s tem beguncem zapreti pot na svoja tla in naprej v EU. Policisti so s solzivcem proti migrantom posredovali, potem ko so ti skušali tamkajšnji največji madžarski center za begunce zapustiti, ne da bi jim poprej odvzeli prstne odtite. Samo v torek je madžarsko-srbsko mejo pri Roszkeju prečkal več kot 2500 ljudi, kar je rečeno število v enem dnevu.

Madžarska se je odločila, da bo okreplila ukrepe za zajezitev migrantskega vala. Generalni direktor madžarske policije Karoly Papp je napovedal, da bodo na mejo s Srbijo poslali več kot 2100 dodatnih policistov. Ti bodo patruljirali ob meji in nudili podporo okoli 1000 že nameščenim polvcistom.

Madžarska vlada namerava na mejo s Srbijo napotiti tudi vojake. Parlament naj bi o tem glasoval na izredni seji prihodnjih teden. Vlada želi imeti možnost, da se zateče k uporabi vojske za zadeve, povezane z zavarovanjem meje, je dejal Szilard Nemeth, podpredsednik parlamentarnih komisij za nacionalno varnost.

Migranti sicer večinoma ne želijo ostati na Madžarskem in se odpravljajo predvsem v Nemčijo, kjer pa zadnje dni beležijo nove napade na

Generalni direktor madžarske policije Karoly Papp je napovedal, da bodo na mejo s Srbijo poslali več kot 2100 dodatnih policistov.

ANSA

UMOR

Pred kamero ubita dva ameriška novinarja

Tik pred strehom

ANSA

RICHMOND - Ameriška televizijska novinarja sta bila ustreljena med neposrednim prenosom s terena v ameriški zvezni državi Virginia, je sporočil britanski BBC. V streljanju med snemanjem intervjuja sta bila ustreljena 24-letna televizijska voditeljica Alison Parker in 27-letni snemalec Adam Ward. Televizijska postaja WDBJ7 je sporočila, da je do streljanja prišlo v nakupovalnem centru mestu Moneta v okrožju Bedford.

Moški, ki je ustrelil in ubil televizijska novinarja, je naredil samomor s strelnim orožjem. Šlo naj bi za nekdanjega zaposlenega na televizijski postaji WDBJ7, na kateri sta delali žrtvi. Vester Flanagan se je ustrelil, ko so ga policisti obkolili na avtocesti v Virginiji. Po napadu je sicer na družbenih omrežjih objavil svoje posnetke incidenta pod imenom Bryce Williams. S tem imenom je nastopal pred kamero, ko je delal za WDBJ7.

Poročanje ameriškega CNN je bil Flanagan približno leto dni zaposlen kot novinar pri WDBJ7, dokler ga pred dvema letoma niso odpustili.

MINISTER PIER CARLO PADOAN

ANSA

RIM - Miniser Padoan

Nižanje davkov da, a tudi manj stroškov

RIMINI - Minister z finančnimi posledicami Pier Carlo Padoan je včeraj kot gost mitinga gibanja Comunione e liberazione potrdil besede premierja Mattea Renzija, da bo vlada naslednje leto znižala davke. Padoan je ponudil, da gospodarska rast sicer obstaja, vendar vlada z njo ni zadovoljna, ker so številke prenizke. Zato so nujno potrebeni strukturni posegi, ki jih v državi niso bili sprejeti dvajset let.

Padoan je spomnil na temeljne usmeritve vlade glede gospodarske rasti: strukturne reforme, izboljšanje trga dela, javna administracija, šola in javna financa. Pri tem so investicije osrednja »duša« gospodarske rasti, najpomembnejši element.

Glede davčne politike je finan-

čni minister dejal, da jo je treba uokviriti v širši kontekst, kajti nanj ni mogoče gledati knjigovodsko. Vlada se bo po dosedanjih posegih v korist sibkejših slojev vsekakor usmerila v nižanje davkov, a to politiko je treba omogočiti z vzporednim nižanjem in racionalizacijo javnih izdatkov.

BEOGRAD - Po pogajanjih v Bruslju

Zadovoljstvo za zgodovinski sporazum med Srbijo in Kosovom

BEOGRAD - Beograd in Priština sta včeraj izrazila zadovoljstvo ob zgodovinskem dogovoru, dosezenem v torek na pogajanjih v Bruslju. Štiri sporazumi, ki sta jih podpisali strani, predstavljajo velik korak k normalizaciji dvostranskih odnosov med Srbijo in Kosovom. Srbski premier Aleksandar Vučić je ocenil, da gre za dobre sporazume, ki zagotavljajo varnost in obstanek Srbov na Kosovu. »Doseženo je bilo več, kot se je pričakovalo (...) V vsakem primeru nisem nezadovoljen s tem, kar smo dosegli in z veseljem bom šel septembra k našemu narodu na Kosovo,« je poudaril. Izrazil je prepričanje, da je s podpisom sporazumov odprta evropska pot Srbije.

Vučić in kosovski premier Isa Mustafa sta podpisala štiri sporazume - o skupnosti srbskih občin, energetiki, telekomunikacijah in mostu na reki Ibar v Kosovski Mitrovici.

Kosovski premier je izjavil, da so sporazumi velik uspeh, ki jim zagotavlja polno suverenost na celotnem ozemlju Kosova, tudi na večinsko srbskem severu. Po njegovih besedah so vsi sporazumi skladni s kosovsko ustavo in zakoni. Za skupnost srbskih občin, katere ustanovitev predvideva eden od sporazumov, je dejal, da bo nudila pomoč občinam z večinskim srbskim prebivalstvom, vendar pa ne bo imela nobenih izvršnih funkcij.

Vučić je po drugi strani zatrdiril, da bo imela skupnost široka pooblastila, predsednika, podpredsednika, skupščino,

svet, grb, zastavo. »Lahko se jo bo financiral iz Srbije in to je bilo nedvoumno rečeno, da ima Srbija to pravico,« je izjavil Vučić. Kosovski zunanjih minister Hashim Thaci pa je dejal, da »nas je Srbija s podpisom teh sporazumov, v katerih je naša država označena kot Republika Kosovo, na nek način priznala«.

Visoka zunanjopolitična predstavnica EU Federica Mogherini je v torek ocenila, da so sporazumi velik dosežek v procesu normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom. »Štiri sporazumi so podpisani bo dolgem dnevu dialoga med Srbijo in Kosovom. Prelomni dosežek v procesu normalizacije,« je zapisala na svojem računu na Twitterju. Tudi slovensko zunanje ministrstvo je na Twitterju pozdravilo sporazume, ki sta jih sklenila Srbija in Kosovo.

Dogovor pozdravljajo tudi v ZDA. Iz State Departmenta so sporočili, da bodo sporazumi izboljšali življenje v Srbiji in na Kosovu. Ob tem so pojavili obe vladi za dosežen napredek in zagotovili, da bodo ZDA še naprej podpirale prizadevanje Evropske unije za nadaljevanje dialoga.

Srbija in Kosovo sta pred tem v okviru dialoga, ki poteka pod okriljem EU, dosegla dogovor glede prometa ob meji in priznavanja diploms. Tudi policijske enote na večinsko srbskem severu Kosova so že vključili v kosovske policijske sile. Napredek v normalizaciji odnosov je pomemben pri nadaljnjem približevanju obeh držav EU.

EXPO - Včeraj degustacija refoška, danes na vrsti vitovska s Krasa

Refošk iz Fojde, izrazita posebnost med vini FJK

MILAN - Naša dežela je tudi v teh zadnjih avgustovskih dneh aktivno prisotna na svetovni razstavi Expo v Milatu. Ob razstavni hali združenja pridelovalcev Coldiretti ves teden poteka v okviru pobude »Campagna Amica« degustacija nekaterih deželnih pridelkov. V sami hali pa se vsakodnevno vrstijo kuharski tečaji, predstavitve ter tematske večerje. Včeraj zjutraj je deželni predsednik Coldiretti Dario Ermacora ob navzočnosti predsednice dežele Debore Serracchiani predstavljal zajcerejo v naši deželi.

Poseben poudarek deželnim proizvodom te dni daje tudi Deželna ustanova za razvoj kmetijstva Ersa, ki je včeraj in danes v degustacijski dvorani Convivium v Vinskem paviljonu - okus Italije priredila tri predstavitve - pokušnje deželnih dobrot. Včeraj so ob navzočnosti predsednice dežele Debore Serracchiani in odbornika za kmetijstvo Cristiana Schaurlija predstavili refošk iz Fojde, danes zjutraj bodo ob prisotnosti odbornika vinogradniki Krasa predstavili Vitovsko, popoldne pa sta na vrsti brovada (kisla repa) in vinskih tropinah zorjen sir Latteria.

Predsednica
Dežele FJK Debora
Serracchiani in
odbornik za
kmetijstvo
Cristiano Shaurli na
včerajšnji
predstavitvi
refoška iz Fojde na
Ekspisu

AW

Claudio Zani, župan občine Fojda in obenem vinar, je predstavil avtohtono vinsko sorto refošk iz Fojde in primer dobre prakse tamkajšnjega združenja proizvajalcev. O refošku iz tistih krajev

najdemo omembe že v petnajstem stoletju, nekateri celo pravijo, da so stari Rimljani za znani Pucinum cesarice Livia pili prav vino iz teh krajev.

Vsekakor gre za avtohtono sorto, ki

je predvsem v zadnjih dveh desetletjih pridobila precej na razpoznavnosti in kakovosti, podobno kot ostale avtohtone sorte naših krajev, kot je poudaril deželni odbornik Shaurli, ki je iz tudi dona iz Fojde, kateri je županoval do izvolitve v deželni svet.

Ponudbo in vztrajnost desetih proizvajalcev refoška iz Fojde moramo označiti za dobro prakso, saj so s posebnim trudem dosegli podobmočje DOC COF-Vzhodni furlanski griči, predvsem pa uvedli nekaj zares edinstvenega: enako etiketo za vse proizvajalce, na kateri se spremeni le ime proizvajalca. V tem primeru nišne kakovostne proizvodnje je bilo to lažje, saj skupaj ustekleničijo le nekaj nad 20.000 stekelnic letno, a vendar je ta skupni nastop nekaj edinstvenega in energija pozitivnega.

Dela so nato nadaljevali na proggi med postajama Logatec in Borovnica. Na tem odseku je po desnem tiru železniški promet z električno vleko stekel 18. junija, od takrat pa dela potekajo na levem tiru. Zdaj se končujejo tudi ta.

Slovenske železnice so takoj po žledolому začele sanacijo in v nekaj dneh oba tira usposobile za vožnje dizelskih lokomotiv. Konec lanskega leta je bilo vozno omrežje sanirano na ce-

lotnem odseku med Koprom oz. Sežano in Logatcem, zamenjava električnih lokomotiv z dizelskimi pa odtlej poteka na postajah Rakelj in Borovnica.

Dela so nato nadaljevali na proggi med postajama Logatec in Borovnica.

Na tem odseku je po desnem tiru železniški promet z električno vleko stekel 18. junija, od takrat pa dela

potečajo na levem tiru. Zdaj se končujejo tudi ta.

Slovenske železnice so večino vlakov proti Primorski doslej nadomeščale z avtobusmi.

Povezovanje je pozdravila tudi predsednica Debora Serracchiani, ki mora v vlogi guvernerke seveda skrbiti za promocijo vseh vinskih sort naše dežele,

predvsem ker so vina paradni konj kakovostnih adutov FJK.

Vsekakor je zgodba teh desetih proizvajalcev iz naravno obdarjenega okolja nekaj, kar dodaja vrednost promociji našega teritorija. (AW)

LJUBLJANA - Sanacija primorske železniške proge

S ponedeljkom spet potniški vlaki na progi v smeri Ljubljane

LJUBLJANA - Sanacija primorske železniške proge, ki je v lanskem žledolomu utrpela veliko škodo, se bliža koncu. Levi tir med Logatcem in Borovnico bodo elektrificirali še pred začetkom šolskega leta, zato bodo med Ljubljano in Primorsko po ponedeljku znova vozili potniški vlaki, so sporočili iz Slovenskih železnic. V pondeljek, 31. avgusta, bodo vlaki vozili še po letnem voznem redu, v torek, 1. septembra, pa po zimskem voznem redu, ko je za vožnje predvidenih več vlakov.

Žled je februarja lani močno poškodoval primorsko železniško progo, med Borovnico in Pivko pa je bilo vozno omrežje za napajanje električnih vlakov skoraj popolnoma uničeno. Na več mestih so bile pretrgane žice, celotna nosilna struktura je na desetih kilometrov proge popolnoma popustila.

Slovenske železnice so takoj po žledolому začele sanacijo in v nekaj dneh oba tira usposobile za vožnje dizelskih lokomotiv. Konec lanskega leta je bilo vozno omrežje sanirano na ce-

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletni strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici).

Zbor Jacobus Gallus na julijski turneji po Sardiniji bere Primorski dnevnik pred nastopom pri Castelsardu

GALLUS

SSk v petek (jutri) o teritorialnih unijah

TRST - Pred dnevi je zapadel termin, do katerega so bile občine poklicane, da sprejemajo (ali odklonijo) statute snujočih se teritorialnih unij ozvez na osnovi deželnega zakona 26/2014. Stranka Slovenska skupnost bo svoja stališča glede na različne situacije v treh pokrajinal in naslednje politične korake predstavila na tiskovni konferenci, v petek, 28. avgusta, ob 11. uri na sedežu stranke v ul. Gallina št. 5 v Trstu. Spregovorili bodo deželni tajnik SSK Igor Gabrovec in pokrajinska tajnika Marko Pisani za Tržaško in Julianij Čavdek za Goriško.

Izlet na Expo SDGZ po ugodni ceni

Letos poteka v Milanu svetovna razstava EXPO 2015, v okviru katere se predstavlja 142 držav iz celega sveta, med drugim tudi Italija in Slovenija s svojima paviljonoma. Za člane prireja SDGZ enodnevni izlet po ugodni ceni z obiskom razstave EXPO.

Program izleta: Općine – Milan – Općine. Odhod avtobusa iz Općin bo v petek, 4. septembra, v zgodnjih jutranjih urah (4.30). Prihod v Milatu tik pred odprtjem sejma. Sledi prosti čas, namenjen individualnemu ogledu svetovne razstave. Odhod iz Milana je predviden med 21.30 in 22. uro, povratak v Trst bo med 1.00 in 2.00 uro ponoči. Datum odhoda: petek, 4.9.2015, 04.30 (parkirišče nasproti bencinske črpalke - Općine).

Promocijska cena izleta: člani SDGZ ter stranke Servisa in Servisa Koper imajo na razpolago promocijski paket po znižani ceni: 50 €.

Zadnji rok za prijavo: 31.8.2015. Cena velja za 1 osebo in vključuje: Organiziran avtobusni prevoz na relaciji Općine – Milano – Općine, Celdnevno vstopnico EXPO Milano 2015.

Prijave in več informacij: info@sdgz.it ali na tel. št: 040 67 248

PRISELJENCI - Očitki varnostne skupine Trieste United Security in stališče ICS

Življenjski pogoji v Silosu so se kljub pomoči poslabšali

Življenske razmere migrantov, ki so začasno nastanjeni v Silosu, so čedalje bolj zaskrbljujoče, med drugim je dejevje prejšnjih dni razpadajoče prostore bivšega skladišča deloma zalilo z vodo. Preko Facebooka je prostovoljna organizacija Trieste United Security, ki se je sama oklicalna za posrednika med prebivalci in silami javnega reda, objavila fotografije zasilnih ležišč skupine priboržnikov, ki dokazujejo nedostopne življenske pogoje.

Prostovoljci varnostne organizacije so po ogledu Silosa izjavili, da so migranti prepričeni samim sebi in nemilosti vremena. Izjava je povzročila dokaj oster odgovor predsednika italijanskega solidarnostnega konzorcija ICS Gianfranca Schiavoneja. Ta zanika trditve omenjene tržaške skupine in poudarja, da za prisiljev za azil, ki so začasno nameščeni v Silosu in čakajo na namestitev v sprejemnih centrikih, skrbi v prvi vrsti tržaška škofijska Karitas. »Ta ustanova jim nudi dva topla obroka na dan, preskrbeni so z zdravstveno oskrbo, podnevi lahko zahajajo v prostore ICS in skupnosti S. Martino v Ul. Udine, lahko pa uporabijo tudi občinsko kopalnico. Skratka, minimalno pomoč imajo zagotovljeno,« pravi Schiavone. Predsednik tržaškega ICS hkrati obozoja radovedne in take, ki ne pričajo humanitarne pomoči v Silos, saj ti ne prispevajo k boljšemu razumevanju in rešitvi težkega trenutka.

Pri ICS pa ne zanikajo, da so se razmere v Silosu v zadnjih dneh poslabšale, predvsem zaradi prihodov novih priboržnikov in njihovega počasnega premeščanja v druge italijanske dežele. Upočasnjeni proces pa Schiavone pripisuje predvsem desničarskim in skrajno desničarskim političnim skupinam iz Lombardije in Veneta, ki z demonstracijami in številnimi kampanjami proti odpiranju novih sprejemnih struktur zavirajo celoten državni proces sprejemanja. »Odgovornost in breme ostana na tak način na ozemljih prihoda migrantov. Ti pa so kljub prostorskemu in iskanju novih rešitev s časom uspeli vzpostaviti inovativen oskrbovalni sistem,« piše še Schiavone. (mar)

752 skupno število priseljencev v tržaški pokrajini

188 začasno nastanjenih v Silosu

550 razpoložljivih mest v sprejemnih strukturah Karitasa in ICS

106 nameščenih v objektih Karitasa

68 priseljencev nameščenih v strukturah ICS na Fernetičih

45 Opčinah v strukturi sklada Mitja Čuk (ICS)

20 na Proseku (ICS)

9 žensk in otrok

4 popolne družine (2 ukrajinski in 2 kosovarski)

8 povprečno število prihodov v poletnih mesecih v tržaški pokrajini

PREFEKTURA - Nov načrt sprejemanja Migrantov v nekdanjih vojašnicah na Krasu?

»Nikomur ni všeč to, kar se dogaja v Silosu, niti uredom prefekture, še toliko manj Občini Trst. Rešitev je začasna,« poudarja namestnik tržaške prefektinje Rinaldo Argentieri, ki je že v torek napovedal nove rešitve. Širitev mreže sprejemnih središč, pravzaprav koriščenje posebne konvencije med prefekturo in tržaško občino, se ni popolnoma obnesla.

Namestnik prefektinje Garufijeve pa ne skriva težav: »Nimamo kaj prekrivati. Res je, nismo bili kos nalogi, saj nismo našli pravočasne ustrezne rešitve. Na vrata že trka jesen z visoko možnostjo novih prihodov, tako da začasne rešitve, kot so Silos, ne bomo upoštevali. Iz-

delujemo nov načrt, kjer so prvi kandidati za preoblikovanje v sprejemne strukture nekdanje vojašnice,« nam je dejal Argentieri, ki si je v avgustu ogledal skoraj vse državne objekte v tržaški pokrajini. S pomočjo strokovnjakov je Prefektura ocenila, da so nekateri objekti potrebni korenitejše obnovne, drugi pa ustrezajo potrebam namestitev priboržnikov. Argentieri se ni spustil v podrobnosti, povedal pa je, da primerni objekti naj se ne bi nahajali na ozemlju Občine Trst. »Preden bi razmišljali o novih prihodih moramo pomagati ljudem, ki so že na našem ozemlju. To je naša moralna in pravna dolžnost,« je še dejal. (mar)

PRISTANIŠČE - Sindikat USB zahteva upoštevanje pariške mirovne pogodbe

Stavka za VIII. prilog

Sprevod in sprejem na prefekturi - Zelo ostro stališče sindikatov Cgil, Cisl in Uil: »Protest je bil izključno v politične namene«

vsekakor delovalo brez težav.

Stavko in protest sta priredila Koordinacija tržaških pristaniških delavcev (CLPT) oziroma osnovni sindikat USB, sodelovali pa so tudi člani gibanja Svobodno ozemlje (med njimi sta bila predsednik oz. podpredsednik Vito Potenza in Andrej Rupel) in drugih subjektov, ki v bistvu zagovarjajo stališče, da je treba upravljati mednarodno prostocarinsko pristanišče na osnovi določil mirovne pogodbe. Stavko sta podprla tudi Komunisti-

čna stranka Italije in tržaški občinski svetnik Gibanja 5 zvezd Paolo Menis.

Delegacijo stavkajočih delavcev je po sprevodu, ki ni povzročil večjih težav v prometu, sprejela prefektinja, ki je najavila, da bo v roku 8-10 dni sklicala sestanek s komesarjem D'Agostinom. Pristaniškim delavcem to ni bilo po godu in so zato zgodaj popoldne v sprevodu krenili do pristanišča, kjer so nameravali preprečiti promet tovornjakov. Protestnike so pričakali policisti in karabi-

NA SPLETU Varnostni odbor zbira obveščevalce na Facebooku

Trieste United Security je skupina, katero sestavljajo tržaški prostovoljci, ki jim je posebno pri srcu javna varnost. Zgledujejo se po mednarodnem projektu Crime Stopper International, ki deluje že v 28 državah. Skupina ali odbor si kot prvi cilj postavlja širitev ozemeljske informacijske mreže predvsem preko socialnih in drugih spletnih platform. V svoje vrste preko spletnih strani www.triesteunitedsecurity.org vabijo vse, ki bi radi prispevali k kapilarnemu spletnemu obveščevanju. Na spletni strani pišejo, da so polnoma apolitična organizacija. Skupina pa združuje ljudi, ki se opirajo na spoštovanje zakona, z namenom učinkovitejšega preprečevanja kriminalnih dogodkov.

Odbor se torej postavlja v bran legalnosti in se ponuja kot posrednik med prebivalci in silami javnega reda. Zelo obiskana je predvsem Facebook stran Trieste United Security, preko katere se oglašajo tržaški uporabniki socialnega omrežja. Stran je do danes zbrala več kot 6000 všečkov. Opozorila se v glavnem nanašajo na ukradene mope in sumljive osebe, ki se potikajo v različnih mestnih četrtih. Med brskanjem strani naletimo tudi na obvestila najdenih in izgubljenih predmetov, ključev in celo avtomobilskih registrskih tablic. Nekateri (neodgovorno) celo objavljajo pričevanja kaznivih dejanj, še preden bi poklicali sile javnega reda.

Nazadnje je fotogalerija z obiskom nekaterih prostovoljcev v Silosu sprožila val komentarjev in postavila v ospredje delovanje varnostnega odbora. (mar)

Ussi: Prekličite razpis!

Deželna odbornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca naj prekliče razpis za tiskovnega predstavnika tržaškega zdravstvenega podjetja, bolnišniškega podjetja in bolnice Burlo Garofolo. To je poziv dejelnega svetnika Gibanja 5 zvezd Andree Ussai, ki meni, da je razpis nekomu pisani na kožo ter da je vodstvom teh podjetij jasno, kdo bo zmagovalec. Ussi pravi, da je bil razpis objavljen 11. avgusta, torej sredi počitniškega obdobja, vso dokumentacijo pa je bilo treba poslati v pičlih 15 dneh. Razpis zahteva od kandidata univerzitetno diplomo in znanje na področju zdravstvenega kriznega obveščanja, v novinarsko zbornico mora biti vpisan najmanj 10 let. Novinar bo v dveh letih prejel 124 tisoč evrov.

Levo: Pristaniški delavci na Velikem trgu.
Desno: prerivanje s policijstvom pred vhodom v pristanišče

FOTODAMJ@N

njerji, ki so jih ustavili pred vhodom v pristanišče. Začelo se je pogajanje in mestoma ostro prerivanje, nakar je delavce naposled sprejel komesar D'Agostino, ki je prisluhnil njihovim zahtevam.

Protest so zelo ostro ocenili sindikati Cgil, Cisl in Uil, ki so izrazili »zapreprečnost« nad stavko, ker je bila po njihovem mnenju izrazito politične narave. Bistvo stavke je bila zaščita 8. priloge mirovne pogodbe, proglašil pa je en sam sindikat, so ugo-

tovili sindikati in poudarili, da je prišlo pred tem do pomembnih novosti glede upravljanja pristanišča, ki bodo blagodejno vplivale tudi na pristaniške delavce. Stavka je še bolj huda v trenutku, so dodali, ko so Pristanišča oblast in omenjeni sindikati komaj podpisali okvirni sporazum glede sindikalnih odnosov, ki predvideva med drugim pomembne ukrepe glede pristaniških delavcev in sploh organizacije dela v pristanišču.

A.G.

50. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA - Sergij Pahor o visokem jubileju

»Draga je vselej zgled za dialog«

V Parku Finžgarjevega doma na Opčinah se jutri popoldne pod geslom Resnica, izrečena z ljubezni, nikdar ne rani začenjajo študijski dnevi Draga. Letos že petdeseti. O pomembnem jubileju oziroma prehodeni poti smo se pogovorili s Sergijem Pahorjem, predsednikom Društva slovenskih izobražencev, ki Drago organizira.

Draga obhaja pomenljivih petdeset let. Kako bi ocenili doslej prehodeno pot?

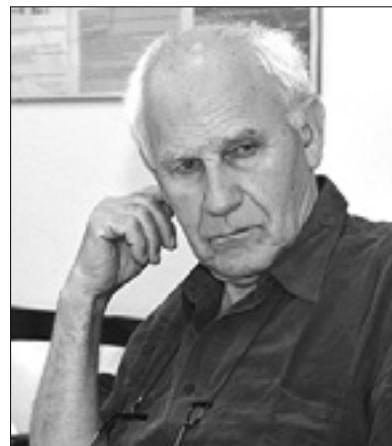
Obracun je iz različnih vidikov res težko narediti, saj se je materiala v teh 49 letih nabralo res veliko: v tem času smo gostili 200 predavateljev, diskutantov nič koliko, da o anekdotah ne govorimo. Lahko pa bi to dobo razdelil v tri faze: prva - ko je bila Draga še v Dragi, druga - ko smo se preselili na Općine in tretja - od osamosvojitve Slovenije dalje.

Leta 1965 so pobudniki razmišljali o Dragi kot gradu pogovorov tržaških, koroških in goriških pretežno katoliških, a vendar laičnih in ne cerkvenih krogov. Takrat smo katoliški laiki prvič v zgo-

Casi so se spremenili in posledično tudi Draga.

Naj povem, da smo na začetku skušali vzpostaviti nek dialog, ki pa so ga režimski krogi odklonili in nam celo prečili prihod nekaterih predavateljev. Potem smo se od tega koncepta nekoliko oddaljili in goste vabili po svoji volji; njihova imena smo skrivali vse do padca Berlinskega zidu, do demokratizacije, saj smo vedeli, da skušajo preprečiti njihov nastop. Udba je sicer vse vedela, celo predavanja so včasih dobili v roke preden so bila prebrana na Dragi.

Draga je na Opčinah postala bolj množična manifestacija, nekakšno zborovanje. Prej so bili to namreč izrazito študijski dnevi, kjer so nastopali ljudje s specifičnimi argumenti, ki so želeli orisati stanje in manjšini. Kasneje pa smo se odločili za manjše število aktivnih udeležencev, vendar idejno bolj profiliranih, bolj vseslovensko usmerjenih, bolj kritičnih do režima. Prej so bile kritike občasne, potem so postale dejansko stalnica. Režim se je branil na svoj način -

Sergij Pahor

ARHIV

zasledoval je Draga: zanimali pa ga niso toliko predavatelji oz. predavanja, pač pa ljudje, ki so prišli zraven. Bali so se namreč morebitnih naklepov in nam je hidilo na smeh, saj tega nismo mogli kontrolirirati.

To je bila pripravljalna doba na osamosvojitev: Draga je dala možnost ljudem, ki so bili izrazito demokratično usmerjeni, da so povedali svoje mnenje, da so se izpostavljeni, kolikor je vsakdo hotel tvegati. Nihče pa ni šel »sedet« radi tega, morda so koga zaslišali ... V tem smislu je Draga ohranila nek stil nad-politične narave, nismo se politično angažirali.

Z osamosvojitev Slovenije se je začelo novo obdobje.

Povsem se je spremenilo. Dočakali smo osamosvojitev Slovenije in demokratizacijo ter bili celo deležni pomoči, ki je prej nismo: na prvi Dragi nam je takratni minister Capuder prinesel ček, s katerim smo lahko krili vsaj del študijskih dni. V vsem tem času smo krili del skupnega prostora v širšem smislu, za-

Program letošnje Drage:

JUTRI - ob 16.30 »Zakaj Draga« (Andrej Capuder, Katica Cukjati, Tine Hribar in Sergij Pahor);
SOBOTA - ob 16. uri predstavitev knjige Igorja Omerze o Dragi;
ob 17. uri forum mladih »Petdeset delcev še ni celota«;
NEDELJA - ob 8.30 sv. maša;
ob 10. uri Alenka Rebula »Moč dvojine: preobrazba moškega in ženske za narodno rodovitnost«;
ob 15.30 podelitev Peterlinove nagrade in predstavitev Rebulovega zbornika;
ob 16. uri Edi Kovač »Že danes je jutri ali slovenska prihodnost«.

dovini slovenske prisotnosti v Trstu naštopili s tako pobudo. Bili smo manjšina v manjšini, tarča precejšnjih kritik, da ne rečemo napadov, saj nismo bili všeč ne Italijanom in ne tovarišem Slovencem. Bili smo majhna, nebogljena skupnost, ki pa ji je Draga vila nekoliko korajže, čeprav nismo vedeli, kaj bo z njo.

Ko je Peterlin organiziral prvo Drago, najbrž ni mislil na prihodnost; brez dvoma je menil, da je nekaj resnega, glede na zavzetost, s katero se je lotil, in glede na ljudi, ki jih je povabil. Prvič so v goste prišli ljudje iz Slovenije, kar takrat še zdaleč ni bilo enostavno. Vsebinsko je bilo sicer precej splošno, ideolesko precej nevtralno, politično pa sploh ni bilo. Politika je prišla v ospredje pozneje: režim oziroma politični krogi v Jugoslaviji so namreč odklanjali Drago, ker smo gostom dovolili, da povedo, kar hočejo. Mi pa smo se osredotočali zlasti na tri temeljne točke - demokracijo, svobodo govora in pisanja ter krščanstvo; in seveda slovenstvo, ki je za nas itak podlaga za vse. Emigrantski krogi so nas takrat kritizirali, če da smo bili premalo napadalni do totalitarističnega jugoslovenskega režima, ampak zaščititi smo morali ljudi, ki so k nam prihajali iz Slovenije. Zaščititi ... V smislu, da režimu nismo želeli ponuditi priložnosti, da bi jih potem preganjali in uspelo nam je.

Draga je bila trn v peti režimu in tu di tukajšnji krogi nas niso imeli radi, pa vendar se nismo preveč vznemirjali: to je bila pač logika takratne dialektike in ni bilo nas strah polemik. Militantnega protijugoslovenskega aktivizma nismo zganjali, prav tako nismo nikoli pozivali k javnemu odporu ali nasilju. Dajali smo le priložnost tistim, ki so mislili drugače od režima, da izrazijo svoje mnenje.

ARHITEKTONSKE PREGRADE - Odziv na prispevki TV dnevnika TG2

Občina Trst in Pokrajina trdita, da sta pozorni na potrebe invalidov

Ponedeljkov prispevki vsedržavnega večernega dnevnika TG2 o težavnem dostopu na določene mestne javne površine in atrakcije v Trstu je pretekli ponедeljek sprožil val polemik. Protagonist posnetkov je Goričan, ki je že 18 let priklenjen na invalidski voziček. Preizkušal je, ali so dostopni kopališča v Barkovljah, Miramarski grad, vhod v znatenito kavarno Caffè degli specchi in celo tramvaj. V vseh primerih je skupaj s snemalnim ekipo in novinarjem RAI naletel na arhitektonskie ovire, ki mu niso dovoljevale nemotenega gibanja in televizijske gledalce prepričale, da tržaški javni upravitelji niso pozorni na potrebe invalidov.

Občina Trst pa se je takoj odzvala na televizijski prispevki in včeraj sklical srečanje z mediji, posvečeno ravno potrebam invalidom. Tiskovne konference so se poleg župana Roberta Cosolinja udeležili še trije občinski odborniki: odbornica za socialno politiko Laura Famulari, odbornik za javna dela Andrea Dapretto in odbornica za urbanistiko Elena Marchigiani. Navzoči so bili še predstavniki Pokrajine, tržaškega zdravstvenega podjetja in prevozne podjetja Trieste Trasporti.

Stališče občine je predstavil župan Cosolini, ki je kritiziral poročanje TG2: »Gledalcu so predstavili popačeno sliko, resnico pa je treba pripovedovati v celoti. Res je, da določene trgovine in ja-

Z vozičkom po tržaškem mestnem nabrežju

FOTODAMJON

vni lokalni so še danes težko dostopni za invalide, predvsem ker so ti kraji arhitektonsko zaščiteni,« trdi župan, ki podpira tudi dejstvo, da so vse nove zgradbe dostopne in prehodne z invalidskim vozičkom.

Cosolini je obenem kritiziral tudi nekatere izbire avtorjev prispevka, predvsem poskus vožnje s tramvajem. Vsa ostala vozila prevoznega podjetja Trieste Trasporti so preko vgrajenih dvigal in rezerviranih sedežev dostopna in uporabna. Župan se je še izkašljal z navedbo, da je Občina v letu 2014 izdala 3302 invalidskih dovoljenj, 200 manj v primerjavi s Turinom, ki ima 600 tisoč prebivalcev več, kar naj bi do-

to smo lahko tudi upravičeno zadovoljni in celo ponosni.

S katerimi izvivi se danes sooča Draga?

Ko je nastopila demokratizacija, smo se vprišali, ali ima Draga še smisel ali pa bo v Sloveniji nastalo drugih 15 podobnih Drag. Pričakoval sem namreč, da bo vsaka idejna smer ali politična stranka organizirala eno svojo Drago, a se v resnicu to ni zgodilo. Organizirali so kvečjemu svoj miting, Draga pa ni bila in noč biti miting. V Sloveniji velja za zgled za dialog. Še danes. Ko smo torej ugotovili, da Draga ne dobiča vzporednih pobud v Sloveniji, smo si rekli - nadalujmo. Peterlin, ki je z Jevnikarjem, Abramijevu in Šahom ustanovil Drago, nedvomno ni pričakoval, da bo dočakala 50 let, saj tudi mi ne.

Organizacija je sicer zdaj postala rutinska, Drage ni več težko zasnovati, saj gremo po ustaljenih tirih. In teme ostajajo še vedno vezane na slovensko stvarnost. Sam sem si pred časom želel, da bi prešli na bolj univerzalne teme - sožitja v Evropi, globalizacije, Evrope in nerazvitega sveta, vendar so domače težave še vedno tako žgoče, da se držimo pretežno te naše domače ali domačinske problematike. Ker nas upravičeno skrbijo problemi v Sloveniji, zlasti kar zadeva nacionalno identiteto. Mi manjšinci namreč to občutimo močnejše, saj gre za našo samoobrambo; občutimo se ogrožene in branimo svoje slovenstvo. Nacionalna identiteta je v državi stopila v drugi plan, saj je danes pomemben predvsem socialni moment, zabava; mi pa slovenstvo kot vrednoto postavljamo še vedno na zelo visoko mesto. Pa naj nam rečejo, da smo starokopitni, ampak tako je.

Sara Sternad

Drevi v Naima Clubu koncert Pina Scotta

V lokalnu Naima Club na Drevoredu XX. septembra št. 39/a bo drevi koncert metal pevca Pina Scotta, nekdanjega člena benda Fire Trails, ki bo nastopil s tržaško skupino Damned Pilots. Koncert prireja združenje St. Andreja, vstop je prost.

Na festivalu Lunatico zadnje srečanje s Pinom Roveredom

Pisatelja Pino Rovereda in Stefano Dongetti bosta danes ob 18. uri podala obračun dela v okviru festivala Lunatico, ki je potekal doslej v prostorih bivše umolobolnice pri Sv. Ivanu. zadnje srečanje z naslovom Manuale per non scrivere un libro con pubblicazione finale bo ob 18. uri v dvorani Ex Villas.

V dvorani Fittke dela Nadje Moncheri

V dvorani Fittke na Malem trgu bodo drevi ob 19. uri odprli razstavo del Nadje Moncheri Un'artista in piccolo formato. Umetnica črpa navdih v naravi - od podzemlja in vulkanov do meteoritov v vesolju. Njene slike so majhne, nastale pa so med letoma 2000 in 2015. Razstava bo na ogled do 15. septembra, vsak dan med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro.

prej do novice

www.primorski.eu

ČRNA KRONIKA

Pijana vandala

V noči na sredo je tržaška policija prijavila mlada Tržačana, 24-letnega E.L. in 23-letnega A.B., zaradi namernega poškodovanja tuje lastnine. Pod vplivom alkohola (zato bosta dobila tudi kazen zaradi pijanosti), sta namreč mladeniča v Ulici Grossi s silo odstranjevala prenosne pregrade, ki so opozarjale na dela, nato pa sta se znesla še na parkirane skuterje v Ulici del Bosco.

Njuno nasilno vedenje seveda ni šlo mimo neopazno: tamkajšnji stanovalci so namreč takoj poklicali policijo, ki je dvojico ustavila in identificirala. Med preverjanjem povzročene škode, so agenti ugotovili, da sta pijana mladeniča poškodovala deset vozil, in sicer avtomobil in devet skuterjev oz. motorjev, ki so bili parkirani na ulicah del Bosco, Bramante in na Trgu Vič. Pospremili so ju na kvesturo.

Nesreča v predoru

V predoru Montebello, blizu vhoda s Senenega trga, je včeraj ob 17. uri prišlo do trčenja, v katerega so bila vpletena tri vozila. Služba 118 je v bolnišnico prepeljala štiri osebe, samo ena od teh pa je utrpela resnejše poškodbe, močno se je udarila v prsni koš.

BANI - Bliža se tradicionalna Šagra pod kostanji

Praznik s poklonom Burgstallerju

Najbolj slovesno bo v nedeljo, 6. septembra, ko bodo na zelenici pred nekdanjo vojašnico odkrili spomenik

Pri Banih se krajani pripravljajo na tradicionalno Šagro pod kostanji, ki bo potekala ta in prihodnji konec tedna in bo letos v znamenju počastitve spomina na barona Josepha Burgstallerja, kateremu bodo tudi postavili spomenik.

Prav korenine tega priljubljenega praznika, ki se dogaja v banovskem všekem jedru in se ga udeležejo veliko število domačinov in obiskovalcev iz drugih krajev, so povezane z rodbino Burgstaller, saj je praznik svojčas sopadol s pospravljanjem pridelkov in odhodom te tržaške plemiške družine, ki je poletja preživljala na svojem posestvu in vili pri Banih (kjer je danes bivša vojašnica Monte Cimone), nazaj v Trst na prvo nedeljo v septembru.

Praznik, ki ga prireja SKD Grad, bo potekal ta in prihodnji vikend. To soboto in nedeljo bodo kioski odprli ob 18. uri, vsak večer pa bo tudi ples ob zvokih ansambla Souvenir. Vrhunec pa bo Šagra doživel prihodnji konec tedna, v soboto, 5., in nedeljo, 6. septembra, ko bodo v nedeljo popoldne tudi odkrili spomenik Josephu Burgstallerju. V soboto bo obiskovalce zabaval ansambel Venera, v nedeljo pa skupina Orange Juice, seveda

Grb rodbine Burgstaller: na tržaško plemiško družino so pri Banih že danes zelo navezani, 6. septembra bodo na zelenici pred nekdanjo vojašnico Monte Cimone na pobudo Občine Trst odkrili spomenik Josephu Burgstallerju

FOTODAMJ@N

pa bodo ob obeh koncih tedna delovali kioski s hrano in pijačo.

Nadvse slovesno pa bo v nedeljo, 6. septembra, ko bo stekla tradicionalna »mantenjada« oz. sprehod narodnih noš po vasi, glavni dogodek pa bo ob 16. uri, ko bodo na zelenici pred vojašnico Mon-

te Cimone odkrili spomenik Josephu Burgstallerju, ki ga bo predstavljal blok iz kraškega kamna s triječnim napisom v italijanščini, slovenščini in nemščini, de lo kamnoseškega podjetja Tavčar iz Po virja. Spomenik bo dala postaviti Občina Trst, ki bo s tem izpolnila željo ba-

novske vaške skupnosti, ki hoče s tem počastiti človeka, ki je bil svojčas in je še danes med krajani izjemno priljubljen. Novembra lani je občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto ob sprejemaju reballansu proračuna tudi osvojil resolucijo svetnika Slovenske skupnosti Igorja Švaba (podpisala sta jo tudi svetnika Demokratske stranke Alessandro Carmi in Mario Ravalico), ki se je zavzemala za postavitev spomenika. Letega bodo fizično postavili prihodnjo sredo, 2. septembra, blagoslovili pa izjema ma dva dni pred odkritjem, se pravi 4. septembra po večerni maši. Na nedeljski slovesnosti, s katero bodo tudi obeležili stoletnico smrti Josepha Burgstallerja (umrl je novembra leta 1914), bodo domačini v narodnih nošah, dogajanje pa bo spremljalo igranje godbe na pihala Viktor Parma iz Trebič, takoj kot se je to dogajalo v Burgstallerjevih časih, ko je odhod družine v Trst spremljala trebenska oz. proška godba. Ob vsem tem gre še omeniti, da bo v času Šagre pod kostanji v zgornjih prostorih sedeža SKD Grad v Ovčarjevi hiši na ogled tudi manjša razstava o Josephu Burgstallerju. (iz)

NABREŽINA - Petdnevni godbeni kemp

Skupaj z'gud'mo

45 mladih se preizkuša v skupinskem igranju - Jutri nastop

Od ponedeljka je na sedežu nabrežinske godbe vse živo in glasba domni od jutranjih do popoldanskih ur. 45 mladih glasbenikov dan za dnem pridno vadi na godbenem kempu *Skupaj z'gud'mo 2015*, ki so si ga zamislili naši domači orkestrski sestavi - Godbeno društvo Nabrežina, Pihalni orkester Kras - Doberdob, Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebič, Pihalni orkester Breg, Pihalni orkester Ricmanje in Godbeno društvo Prosek.

Enotedenški kemp je nedvomno izjemen godbeni laboratorij, kjer se otroci spoznavajo med sabo, po poletnem lenarjenju spet poprimejo za instrumente in se preizkušajo zlasti v skupinskem igranju v pihalnem orkestru, nam je povedel Niko Golemac. V Nabrežino se otroci in mladi (od 8. leta dalje) pripeljejo že zjutraj. Najprej jih čaka ura korakanja, se pravi figurativnega gibanja v orkestru, potem pa so že na programu sekcijske vaje. Mali udeleženci so namreč porazdeljeni po skupinah glede na posamezne inštrumente - pihala, trbila in tolkala, in pod mentorstvom izkušenih pedagogov pridno vadijo in premočajo svoje specifične težave. Po kosilu v bližnji turistični kmetiji pa se še ves popoldan pod taktirko prof. Patricka Quaggiata posvečajo skupnemu, se pravi orkestrskemu izvajanju.

In kar so se oz. se še bodo v teh dneh intenzivnih vaj naučili, bodo vsem radovednežem pokazali **jutri**, ko bodo **ob 18. uri** poskrbeli za zaključni koncert godbenega središča na odru sredi travnika ob sedežu nabrežinske godbe (Nabrežina Kamnolomi 12). (sas)

Vesoljci pristali na tržaškem pomolu?

Marsikdo se je včeraj med sprehodom po tržaškem nabrežju zaustavil pri pomolu Audace in se radovedno zagledal v veliko belo kroglo, ki spominja na čudno vesoljsko ladjo (*fotodamj@n*). V resnici pa v Trstu niso pristali Marsovci: gre za marketinško potegavščino. Pri prodajalni avtomobilov Autostar so pojasnili, da se bo krogle v soboto odprla, v njej pa se skriva avto smart s samodejnimi menjalnikom.

LONJER - Večer krožka Fotovideo Trst 80 v sklopu Artedna

Mobilni telefon pogosto naš edini fotografski aparat

Arteden ima letos drugačno preobleko. Čeprav v Lonjeru ni umetnikov z raznih koncev sveta, ki bi se za eneden preselili v vasico nad Trstom in tam ustvarjali, je v lonjerski telovadnici vseeno živo. Po nedeljskem odprtju razstave, na kateri so zbrana dela, ki so jih od leta 2003 vse do lani ustvarili umetniki na Artednu, je bil v torek na spredu tečaj fotografiranja z mobilnim telefonom v priredbi fotokrožka Fotovideo Trst 80, ki sicer že vrsto let sodeluje na tednu umetnosti v Lonjeru.

Konec avgusta je fotokrožek priredil tudi enotedenški tečaj fotografiranja za začetnike pod vodstvom Mirne Viola s pomočjo predsednika Marka Civardija, ki se bo zaključil to soboto v sklopu zaključnega večera Artedna, na katerem bodo udeleženci predstavili videoposnetke s fotografijami, ki so nastale v tem tednu.

Fotografiranje s »telefonkom« postaja iz leta v leto vedno bolj vsakdanje početje. Ko smo si kupili prve mobilne telefone z barvnim ekranom, smo bili navdušeni, kmalu pa so jih na trgu prehiteli telefoni z vgrajenim fotoaparatom, ki so iz leta v leto vse bolj tehnološko sposobni. Danes imamo telefone s tako dobrimi fotoaparati, da jih večkrat uporabljamo celo namesto samih fotografiskih aparativov. Katero so prednosti in pomanjkljivosti fotografiranja z mobilnim telefonom, kako ga pravilno uporabljati, katere trik poznati, da bo fotografija čim lepša, katere so razlike med kamero v »telefončku« in tisto v fotografskem aparatu? Ta ke in drugačne skrivnosti je razkrila Mirna Viola, ki se v prostem času ukvarja s fotografijo. Marko Civardi je omenil tudi bonton, ki se ga moramo držati, ko fotografiramo na raznih prireditvah, v gledališčih ali na javnih dogodkih.

V lonjerski telovadnici so se v torek zbrali vaščani in ljubitelji fotografije, včeraj pa je bila ob 18.30 na vrsti de-

Mirna Viola s telefonom in Marko Civardi

FOTODAMJ@N

lavnica sodobnega plesa z Dašo Grgič. V soboto se bo letošnji Arteden zaključil z likovno delavnico, ki bo potekala v lonjerski telovadnici od 17.30 do 19.30 pod vodstvom umetnikov.

»Fotografija pomeni trajno zapisovanje trenutka. Žejla vsakega človeka je ujeti trenutek, zaustaviti čas in ga trajno zapisati v spomin.« Takega mnenja so pri fotokrožku, ki poleg posebnih trenutkov, vsako leto s svojimi fotografijami zaustavijo tudi čas na Artednu, saj mu zvesto sledijo že vrsto let. (bf)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 27. avgusta 2015

JOŽE

Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.54
- Dolžina dneva 13.35 - Luna vzide ob 18.10 in zatone ob 4.34.

Jutri, PETEK,
28. avgusta 2015

AVGUŠTIN

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: температура zraka 30 stopinj C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 10 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,1 stopinje C.

Poslovni oglasi

ISČEM DNEVNO VARUŠKO
za starejšo gospo
v občini Devin-Nabrežina.

Tel. 331-1200654
od 20. do 21. ure.

Mali oglasi

DIPLOMIRANA z tujih jezikov in literatur pomaga pri učenju humanističnih predmetov, latinščine in grščine na bieniju, španščine, nemščine pa na osnovnem nivoju. Tel. št.: 346-0905266.

ISČEM KNJIGE »Cicerone«, »Catullo e gli Elegiaci« in Antična poezija za 3. razred klasične smeri liceja F. Prešeren. Tel. št.: 328-9190074 ali 040-415797.

ISČEM knjige za 1. razred jezikovnega liceja F. Prešerna. Tel. št.: 340-6152830.

PO UGODNI CENI prodam 400 litrske sode iz inoxa. Tel. št.: 331-7114399.

PO ZELO UGODNI CENI prodamo novo kuhinjo veneta cucine. Prevoz in montaža vključeni. Tel. št.: 347-2552495.

PRODAJAM AVTO seat ibiza, letnik 1999, svetlo sive barve, po ugodni ceni. Tel. št.: 340-6600709.

PRODAM čoln pasara elan iz 80. let, motor tomos 4HP, dolžina 4,5 m, polnoma prenovljen l. 2014. Cena 1.200 evrov ali po dogovoru. Tel. št.: 347-1223432.

V NAJEM dajem trisobno stanovanje v Boljuncu, v bližini G'rice. Tel. št.: 331-9541808.

V SEŽANI prodam moderno nadstandardno prostorno stanovanje v objektu z dvigalom in parkirnim mestom v garaži za 190.000 evrov. Mail: mojca.geolab@gmail.com.

Osmice

DRUŽINA ZAHAR, Boršt 58, ima odprto osmico v družbenem parku Hribenca v Zabrežcu. Tel. št.: 348-0925022.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samotorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

NA KONTOVELU - »Kamence« je odprta osmica.

OSMICA je odprta, Repen 42.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klaric. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odprl osmico. Pričakuje vaš obisk! Tel. 347-2511947.

SIVince Tutto Super Enalotto

26. avgusta 2015

11	37	45	51	56	90
Nagradi sklad					405.930,00 €
Brez dobitnika s 6 točkami					-€
Brez dobitnika s 5 točkami					-€
16 dobitnikov s 4 točkami					4.952,34 €
492 dobitnikov s 3 točkami					415,00 €
7.995 dobitnikov z 2 točkama					15,32 €

50. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2015

Park Finžgarjevega doma – Općine Dunajska cesta 35

Jutri, 28. avgusta

Ob 16.30:

Andrej Capuder, Katica Cukjati, Tine Hribar, Sergij Pahor

ZAKAJ DRAGA?

Lekarne

Do nedelje, 30. avgusta 2015:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Baiamonti 50 - 040 812325, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 - 040 364928.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

DIZ JOŽEFA ŠTEFANA sporoča, da bo do preverjanja za dijake s preloženim ocenjevanjem od danes, 27. do sobote, 29. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 29. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote v avgustu.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Možnost koriščenja deželnega prispevka za znižanje mesečnine. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 73, od pon. do pet., od 8. do 16. ure. Tel. 040-573141 ali urad@djiski.it.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bodo popravni izpiti za dijake s preloženim ocenjevanjem v ponedeljek, 31. avgusta in v torek, 1. septembra, ob 8. uri. Izidili bodo objavljeni predvidoma v četrtek, 3. septembra, ob 12. uri.

SKLAD MITJA ČUK organizira od 31. avgusta do 4. septembra teden ponavljanja matematike in angleščine. Namejen je študentom, ki bodo letos obiskovali 1. razred srednje šole ter tistim, ki bodo letos obiskovali 1. razred višje šole. Info na tel. 040-212289 (pon. - pet. 10.00-12.00) ali urad@skladmc.org.

GLASBENA MATICA - Šola Marij Kogoj vabi na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 5. septembra, od 10.00 do 12.30 v Ul. Montorsino 2 in od 16. do 18. ure v Prosvetnem domu na Općinah, Ul. Ricreatorio 1.

Čestitke

Draga ANNAMARIA, srečne in vesele dni ti mama z družino ob rojstnem dnevu želi. Vse najboljše!

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Minions«.

ARISTON - 21.00 »Il terzo uomo«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.30 »Eden«; 20.00, 21.45 »Blue ruin«.

FELLINI - 16.20, 18.00, 19.45, 21.30 »Partisan«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Qualcosa di buono«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.20, 20.10, 22.00 »In un posto bellissimo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.10, 20.00, 22.00 »Il grande quaderno«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.15, 20.40 »Fantastični širje«; 16.10, 18.25, 20.30 »Kar hočeš«; 18.00, 20.00 »Minion«; 15.30, 16.00, 17.30, 19.20 »Minioni (sinhr.)«; 16.30, 18.30 »Minioni 3D (sinhr.)«; 15.50, 21.15 »Misija: Nemogoče - Odpadniška nacija«; 18.20, 20.45 »Mož iz agencije U.N.C.L.E.«; 17.55, 20.20 »Straight Outta Compton - Zgodba o N.W.A.«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Il sale della terra«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.10, 21.45 »Ant-Man«; 18.15, 22.10 »Come ti rovino le vacanze«; Dvorana 2: 16.30, 18.45, 21.15 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; 18.30 »Breaking dance«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Poffessore per amore«; 16.30, 18.00, 21.00 »Minions 3D«; Dvorana 4: 16.30, 20.00 »L.A.S.S.O. nella manica«; 19.40, 22.30 »The Gallows - L'esecuzione«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 16.30, 18.00, 19.00, 20.00, 21.10, 22.00 »Minions«; 17.00 »Minions 3D«; 16.20, 19.00, 21.40 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; 16.40, 19.00, 21.20 »Professore per amore«; 16.30, 21.00 »Ant-Man«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Come ti rovino le vacanze«; 19.00 »L.A.S.S.O. nella manica«; 18.25 »Breaking dance«; 20.30, 22.15 »The Gallows - L'esecuzione«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 20.00, 21.45 »Minions«; Dvorana 2: 16.15 »Minions«; 18.00, 20.10, 22.10 »L.A.S.S.O. nella manica«; Dvorana 3: 17.00, 19.50, 22.15 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; Dvorana 4: 16.20, 20.00, 22.00 »Ant-Man«; 18.20 »Minions«; Dvorana 5: 17.40, 20.15 »Qualcosa di buono«; 22.10 »The Gallows - L'esecuzione«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15, 20.00, 21.45 »Minions«; Dvorana 2: 16.15 »Minions«; 18.00, 20.10, 22.10 »L.A.S.S.O. nella manica«; Dvorana 3: 17.00, 19.50, 22.15 »Mission: Impossible - Rogue Nation«; Dvorana 4: 16.20, 20.00, 22.00 »Ant-Man«; 18.20 »Minions«; Dvorana 5: 17.40, 20.15 »Qualcosa di buono«; 22.10 »The Gallows - L'esecuzione«.

Izleti

75-LETNIKI iz Bazovice in okolice organizirajo enodnevni izlet. Prijave na tel. 040-226285 (Marija).

VAŠKA PUSTNA KLAPA iz Zgonika organizira 30. avgusta enodnevni izlet v Benečijo. Ogledali si bomo pokopališče iz 1. svetovne vojne, mesto Bassano del Grappa, leseni most, muzej žganja in romantično mestece Castelfranco Veneto. Poskrbljeno košilo in večerja. Info in vpisi na tel. 040-229286 (Marta). Toplo vabljeni.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v ponedeljek, 31. avgusta, na Barbanu in na Staro Goro pri Čedadu. Avtobus bo odpeljal z Općin ob 6.50; s trga Oberdan ob 7.10; s Proseko ob 7.30; iz Sv. Križa ob 7.35; iz Nabrežine ob 7.40; iz Sesljana ob 7.45; iz Devina ob 7.50 in iz Štivana ob 7.55. Info in prijave čim prej na tel. 347-9322123 ali 340-1395070.

SDGZ prireja enodnevni ogled mednarodne razstave EXPO v Milanu v petek, 4. septembra. Zainteresirani člani naj se javijo najpozneje do 31. avgusta na info@sdgz.it.

ZDRAŽENJE STARŠEV KRIŽ IN KD VESNA organizira izlet z ladjo Zlatoperko v nedeljo, 13. septembra, iz Izole v Piran: ogled akvarija, ribji pik-

nik in kopanje na odprt morju. Informacije in vpis do 5. septembra na tel. 349-3595560 (Roberta), 340-6709578 (Tatjana). Toplo vabljeni!

SPDT organizira v nedeljo, 13. septembra, avtobusni izlet, primeren za vse, na otok Cres. Odhod avtobusa ob 5.15 s Trga Oberdan. Predviđenih je 5 ur zložne hoje, kdor želi lahko izbere tudi krajše, lahke variante. Prijava najkasneje do ponedeljka, 7. septembra. Info in vpis na tel. št. 040-413025 (Marinka).

Obvestila

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunci vabi na večerne pohode ob ponedeljkih in četrtkih. Zbirališče pri avtobusni postaji pod bivšo železniško postajo Boršt, na krajišču za v Ricmanje. Štartamo ob 20. uri. S seboj prinesite lučko.

AŠD MLADINA prireja od danes, 27., do nedelje, 30. avgusta, prve ribiške dneve v Ribščici hiši v Križu.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal danes, 27. avgusta, na svojem sedežu, Prosek 159.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ in tovariši - SKD Tabor, Prosvetni dom Općine, obvešča, da bo meseca avgusta zaprta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po urniku: ponedeljek, sreda, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare mitnice 15 (L.go Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnika in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vključno, odprt od 9. do 13. ure.

SKD GRAD OD BANOV prireja tradicionalni vaški praznik pod kostanji, ki bo 29. in 30. avgusta. Ob dobro zalogenih kioskih vas bo zabaval ansambel Souvenir. Odprtje kioskov ob 18. uri.

ROJANSKA SKUPNOST vabi v nedeljo, 30. avgusta, na slavje pred kapelico pri Lajnarjih nad Rojanom. Ob 17. uri bo sv. maša, ob 18. uri pa občinsko poimenovanje trga pred kapelico po mons. Stanku Zorku ter odkritje dvoježične komemorativne table v njegov spomin. Postavljeni bodo tudi dvoježični krajevni turistični smerekazi za Piščance in Lajnarje. Sledila bo družabnost.

V BARKOVLJAH, v nedeljo, 30. avgusta, ob 18. uri bomo počastili zavetnika sv. Jerneja z dvoježično mašo, ki jo bo daroval ob svojem 50. letu mašništva gospod Elio Stefanuto. Sledila bo procesija z godbo Viktor Parma iz Trebič, ki jo vodi Luka Carli.

ZDRAŽENJE BIVŠIH DEPORTIRAN-CEV v Ul. Rio Primario 1 sporoča, da bo urad meseca avgusta zaprt.

POHOD OD REZIJE DO TRSTA (Slofest 2015) v organizaciji SPDT, SPDG, PD Benečije in ZSKD, od 16. do 20. septembra, v 5. etapah: Rezija (Solvica)-Brezje, Brezje-Špter, Špter-Števerjan, Števerjan-Mavhinje-Trst (Borznji trg). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Rok prijave zapade 31. avgusta. Info in prijave na tel. št. 040-635626 (ZSKD), 0481-884226 (Silvan Pittoli), info@zskd.eu.

V KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, bo od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, tečaj - delavnica angleškega jezika in ročnih izdelkov za osnovnošolske otroke. Vodila ga bosta Michael in Tamara. Urviki: 9.00-13.30. Info na tel. 338-3796159 (Michael) in 340-0888398 (Tamara).

ŠZ BOR - ATLETIKA obvešča, da treningi za letnike 2004 in starejše bodo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 16.00 do 17.30 od ponedeljka, 31. avgusta dalje. S pričetkom pouka bodo možne spremembe.

PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE od 6 do 14 let v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Općinah. Rok prijave zapa-

de 1. septembra. Prijave in informacije na www.zskd.eu, info@zskd.eu, 040-635626.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo prva vaja v novi sezoni na sedežu na Padričah v torek, 1. septembra, ob 20.45. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši (zaželeni so posebno moški glasovi).

ZSKD išče prostovoljce za pomoč na festivalu Slofest 2015, ki bo od 18. do 20. septembra v Trstu. Zainteresirani so vabljeni na informativno srečanje, ki bo v torek, 1. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. s. Francesco 20, 2. nadstr.). Info na info@zskd.eu ali tel. 040-635626.

OPZ MINI VENTURINI sporoča, da bo prva vaja v sredo, 2. septembra, ob 16.30 v Domu Anton Ukmar Miro pri Domju. Toplo vabljeni »stari« in novi mini pevci.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB

L. KOŠIR vabi slovenske filateliste in prijatelje na 1. srečanje v novi sezoni, ki bo v s

LJUBLJANA - Pisatelja počastila ministrica za kulturo

Boris Pahor kulturni ambasador Slovenije

Ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar je pisatelju Borisu Pahorju včeraj ob njegovem 102. rojstnem dnevu podelila častni naziv kulturni ambasador Republike Slovenije. Pahor je priznanje označil kot dragoceno za Slovenijo, saj dviga vrednost slovenske kulture v javnosti tudi mednarodno. Kot je dejal, je danes pomembno, da si Slovenci priznamo, da se kot eden najbolj kulturno razvih narodov premalo cennimo, a ne v smislu zgrešenega nacionalizma, temveč spoštovanja naših prednikov.

Prij smo imeli 30-40 let internacionalem, ki je zapostavljal nacionalno, danes pa je po njegovem mnenju še slabše. Imamo globalizem, ki se ne zanima za to, da bi obstajala nacionalna zavest, povezava ljudi s svojo kulturo, zgodovino, s tistim, kar je bogastvo nekega naroda. Mladi misijo, da je tehnološki razvoj bogastvo, da je globalizacija sveta rast, a Pahor je prepričan, da je to čisti negativizem. Tehnologija bi morala biti po njegovem prepričanju človeku v pomoč, da se razvija, a ne tako, da z njom pozablja to, kar je duhovno bistro človeškega dostojanstva.

Tržaški pisatelj je častni naziv prejel za neprecenljiv in iskren boj za slovensko kulturo in pravice slovenskega jezika, za zvestobo slovenskemu narodu ter prizadevanje za demokracijo in samobitnost Slovenije in slovenske kulture, kar je dolga leta izražal tudi v reviji Zaliv. Po prepričanju ministriche je Pahorju obdobje dela pri reviji za književnost in kulturo Zaliv še po-

Boris Pahor z ministrico za kulturo Julijano Bizjak Mlakar

STA

sebej draga. Revija je širila demokratično kulturo, svobodno polemiko in se zavzemala za demokratizacijo Jugoslavije ter za krepitev položaja Slovenije. Bitka za demokracijo, ki jo je bil z Zalivom, je bila ena njegovih pomembnejših bitk s sistemom, čeprav njegovo življenje sestoji iz neštetih bitk z nedemokratičnimi sistemi.

Kot je še dejala ministrica, nas pisatelj še danes navdušuje z bistrim duhom in svežino misli o preteklosti, s presojami današnje stvarnosti in z jasnim pogledom v prihodnost. Krutost nacionalistične raznoredovalne ideologije, ki ji je bil priča v mladosti in trde življenjske izkušnje med

drugo svetovno vojno in po njej so ga izoblikovali v neizprosnega borca za slovenski materni jezik, v humanista, idealista in angažiranega umetnika. Slavljenec je cestitala in mu podarila goloba miru, ki ga je oblikoval Oskar Kogo.

Boris Pahor pa si je ob zdravici v knjigarni Konzorci, kjer so predstavili dve novi deli (Rdeči trikotniki in prispevki s simpozija ob njegovem lanskem rojstnem dnevu), zaželet enotnosti med Slovenci. Dejal je, da moramo Slovenci stopiti skupaj, da »rešimo to našo državo«, kulturo in jezik, ki smo ga skozi stoletja ohranili navkljub neugodnim pogojem. (STA)

NATEČAJ - Pod vodstvom mojstra Pistoletta

Revitalizacija starega pristanišča z umetnostjo

Tržaško staro pristanišče bo v naslednjih mesecih deležno nove urbane linije, ki bo narekovala obnovu opuščenih pristaniških objektov. Pot ustvarjalnosti in domišljiji ne bodo utirali le arhitekti, geometri, podjetniki in predstavniki drugih strok, ampak tudi mladi umetniki, ki se lahko do 31. avgusta (elaborate je treba oddati do 21. septembra letos) prijavijo na mednarodni umetniški natečaj z naslovom Zattere per il terzo paradiso (Splavi za tretji paradiž).

Umetniški projekt v sodelovanju s Pistoletto fundacijo Cittadellarte in z združenjem Andandes in Gruppo Immagine ter s podporo Deželete FJK in pod pokroviteljstvom Pristaniške oblasti pripravljata So-Fresh in Spazio5_artecontemporanea, njegova iztočnica pa bo Pistoletto Tretji paradiž na Zemlji (2003). Gre za projekt enega največjih italijanskih umetnikov Michelangela Pistoletta (na sliki desno, Pistoletto je tudi avtor letosnjega plakata za Barcolano), ki s simbolom, naslovljenim Tretji paradiž, naslavljajo spravo med naravo in človeškimi izumi, ženskim in moškim principom, novo konceptualno matrico, ki reflekira raznolike odnose med človeštvo in družbo. Skratka, naslov Tretji paradiž simbolizira zlitje narave in človeških izumov, v fokus pa postavlja tudi teme, povezane s ponovno uporabo in trajnostnim razvojem.

Umetniški projekt v starem pristanišču bo mlade umetnike spodbudil h kreativnosti, ustvarjalnosti in osebnemu izražanju. Cilj projekta je umetnost in umetniško izražanje približati ljudem ter jim pokazati, da lahko opuščeno območje redefinirajo tudi mladi umetniki. Za sodelovanje pri-

natečaju so organizatorji postavili starostno omejitev do 30 let, svojo domišljijo pa bodo umetniki lahko izrazili na manjšem območju starega pristanišča, ki ga bodo morali na novo definirati in predvsem revitalizirati. Sveda skozi prizmo umetnosti. Žirijo, ki jo bodo sestavljali sodobni umetniki, kot so Michelangelo Pistoletto, Maria Rosa Sossai, Alessandro Sambini, Manuela Sedmach, Francesca Lazzarini, Manuel Fanni Canelles, Giulio Polita in Ryts Monet, bodo ocenjevali izvirnost elaboratov ter njihovo cenovno dostopno realizacijo, umetniki pa so vabljeni, naj v elaboratih raziskujejo vprašanja časovnosti, preteklosti, sedanosti in prihodnosti. Vprašanja torej, ki so značilna za Pistolettova dela in njegov Tretji paradiž. Vse dodatne informacije o umetniškem natečaju so dostopne na spletni strani www.spazio5.net. (sc)

Kako so kuhal pri Kosovelovih

Kosovelova knjižnica Sežana v sodelovanju z ZTT in Založbo Buča vabi danes ob 18. uri na predstavitev knjige receptov Tončke Kosovel z naslovom Kako so kuhal pri Kosovelovih. Knjigo so že predstavili na Kosovelovi domačiji in na Kulinartfestu. Tokratna predstavitev sodi med dogodke v okviru sežanskega občinskega praznika.

Solokamp vabi v Kazlje in Štanjel

Flavtiste so se pod mentorstvom Milene Lipovšek že izkazale, drugi sklop poletnega izobraževalnega kampa Solokamp je namenjen solopevcem in harmonikarjem. Sklepni koncert harmonikarjev pod mentorstvom Klemna Lebna bo jutri ob 20. uri v Kazljah (za Gostilno na placu), solopevci pod vodstvom Thomase Heyerja bodo nastopili v soboto ob 20. uri v cerkvi sv. Daniela v Štanjelu. Vstop prost.

KNJIŽEVNOST - V torek osem dogodkov

Festival Vilenica od Trsta do Maribora

Pred vrati je trideseti Mednarodni literarni festival Vilenica, katerega uradni del bo potekal od 2. do 6. septembra. Kot običajno pa je v različnih lokacijah na sporednu več predverčev, prvi predhodni dogodek bo sicer že to soboto v Biljah, kjer se bo na literarnem večeru pod murvo v ateljeju Negovana Nemca predstavil Milan Jesih, slovenski avtor v središču 2015. Pravi plaz dogodkov bo v torek, na predvečer začetka festivala, ob 19. uri, ko bodo sočasno na sporednu srečanja v Trstu, Voljčem gradu, Pliskovici, Ljubljani, Mariboru, Celju, Trbovljah in Kopru.

Na sedežu Srednjeevropske pobude (SEP) v Ul. Genova 9 v Trstu se bosta predstavila 33-letna književnica Materyna Kalytko in Mirko Božič. Prva je ukrajinska pesnica in prevajalka, ki je že izdala šest pesniških zbirk, njen najnovejše delo Kativnya. Vynohradnyk. Dim (Mučilnica. Vinograd. Dom.) je bila izbrana za najboljšo ukrajinsko knjigo leta 2014. Mirko Božič, rojen v Mostaru v Bosni in Hercegovini, pa je pesnik, pisec kratkih zgodb, esejist in ustanovitelj združenja mladih književnikov z območja Balkana United Literary Front. Izdal je tri pesniške zbirke in prejel več nagrad. Leta 2014 je prejel pisateljsko štipendijo Srednjeevropske pobude (SEP). Z njima se bo pogovarjala Patrizia Vascotto, večer so-organizira Skupina - Gruppo 85.

V Mladinskem hotelu v Pliskovici bo gost 32-letni pesnik Karlo Hmeljak iz Kopra (povezuje Barbara Čepirlo), pri Davidu in Martini v Voljčem gra-

MIRKO BOŽIČ

KATERYNA KALYTKO

du pa Veno Taufer (povezuje Martina Kafol). V Cankarjevem domu v Ljubljani se bo predstavil izraelski pisatelj Etgar Keret, v Salonu uporabnih umetnosti v Mariboru pa bo nastopil letosnji nagrjenec Vilenice, češki pisatelj Jachim Topol, skupaj z Andrejem Hočvarjem. Šmartinsko jezero pri Celju bo prizorišče srečanja z indijskima avtorjem Haraprasadom Dasom in Sitanshujem Yashaschandro, na Gradiču Trbovlje bosta nastopila Hrvat Goran Ferčec in Slovenka Polona Glavan, na sedežu RTV centra v Kopru pa bo gost Milan Jesih. Vsa torkova srečanja bodo, kot omenjeno, ob 19. uri.

GREMO V KINO

filmi@primorski.eu

Taxi Teheran

Iran 2015

Režija: Jafar Panahi

Igrata: Jafar Panahi in Hana Saeidi

Ocena: ★★★★

POGLEJ TRAILER!

Rumeni taxi vozi po cestah in ulicah Teherana. Po prevozu segajo številni ljudje, ki se peljejo v eno in drugo smer in pripadajo najrazličnejšim družbenim slojem. Za volanom ne sedi katerikoli voznik, temveč Jafar Panahi, ki spet snema prepovedan film.

Tako, v družbi dveh žensk, ki v veliki stekleni posodi nosita rdečo ribico, v družbi mladoporočencev, in spet druge ženske, ki išče pomoč za ranjenega moža ter Panahijeve nečakinje, ki mora za nalogo posneti film, spremljamo vsakdan mesta, ki se iz avtomobilske perspektive zdi karseda normalno, ob prisostvovanju pogovorom pa razumemo, da v resnici ni.

Jafar Panahi si je tokrat izposodil napol dokumentarno in napoligrano filmsko pripoved, da bi prav preko nje ponudil pogled na sodobni Teheran in to izza volana barvanega taksija. Film je tako posnel s kamero, ki je bila nameščena v notranjosti vozila.

Letos februarja so Taxi Teheran pretihotapili iz države in ga predstavili na Berlinskem festivalu kjer je prejel zlatega leva. Nagrade seveda Panahi ni mogel dvigniti, zato jo je prejela mlada režiserjeva nečakinja Hana Saeidi, ki je s stricem nastopila v delu.

Iranskega režiserja so doma arretirali kmalu zatem, ko je bilo objavljeno njeovo imenovanje v žiriju Berlinala leta 2011 in ga pri tem obsodili na šest let zapora in 20-letno prepoved opravljanja svojega dela zaradi kritičnosti do oblasti. Jafar v resnici ne tiči za rešetkami, a tvega vsak trenutek, da mu postavijo lisice, saj kljub strogi prepovedi še vedno ustvarja in pripoveduje o Iranu. Obsodili so ga zaradi dokumentarca, ki ga je želel posneti o nemirih, ki so vzniknili po spornih predsedniških volitvah leta 2009 in 54-letni Panahi od takrat ne sme zapustiti države.

Kot je povedal po berlinskem uspehu, "nobena nagrada ni vredna toliko kot to, da bi moje filme lahko videli tudi v Iranu", kjer so mu prav zaradi kritičnosti do oblasti prepovedali opravljati režiserski poklic in ga zdaj obtožujejo, da snema filme, ki so namenjeni samo tujim festivalom... (Iga

UNIJA BRDA-ZGORNJE POSOČJE - Župane čaka »vroča« jesen

Organizacija nedorečena, na začetku brez prihranka

Z odobritvijo statuta je bila prejšnji teden uradno ustanovljena medobčinska unija za Brda in zgornje Posočje. Polemika v zvezi z enoježičnim poimenovanjem nove ustanove se bo v pričakovanju, da se o nazivu jasneje izreče dežela FJK, prav gotovo nadaljevala, župani pa se medtem začenjajo pripravljati na nov iziv: konkretno organizacijo medobčinske ustanove in združitev raznih služb, kar bo po mnenju upraviteljev postopno, a zelo naporno opravilo. »Zdaj gre šele zares«, soglašajo števerjanska županja Franka Padovan, sovodenjski podžupan Erik Petajan ter župana iz Gorice in Romansa - Ettore Romoli in Davide Furlan -, po katerih bo treba v prihodnjih tednih in mesecih začeti stvarno in podrobnejše načrtovati ustroj medobčinske unije, ki je za zdaj samo na papirju.

KAJ OSTAJA V OBČINAH?

Kar je jasno, je to, da bodo občine od leta 2018 dalje samostojno vodile le matične urade, urade za kulturo, šport in rekreativne dejavnosti ter nekatere druge malenkostne storitve, ostale funkcije pa bodo izvajale neposredno prek unije ali s pomočjo njenih uradov. V pristojnosti zveze občin bodo upravljanje osebja, socialne storitve, redarska služba, proizvodne dejavnosti, šolske gradnje in storitve, kataster, nadobčinsko prostorsko načrtovanje, načrtovanje si-

stema civilne zaštite in prve pomoči, evropski projekti, davčne storitve ter statistični urad. Občine oz. občinski sveti bodo še naprej samostojno odločali o prostorskih načrtih na občinski ravni, zasebnih in javnih gradnjah, razlastitvenih postopkih, finančnih in računovodskeh storitvah, dovoljenjih na področju energetike, organizaciji javnih storitev v splošnem gospodarskem interesu ter načrtovanju oskrbe z dobrinami in storitvami, pri vodenju vseh teh dejavnosti pa se bodo posluževale skupnih uradov unije. S 1. januarjem 2016 bodo začeli delovati medobčinski uradi za socialne storitve, proizvodne dejavnosti, kataster, civilno zaščito, evropske projekte, računovodske storitve in redarsko službo, leta kasneje pa bodo združili urad za osebje, prstorsko načrtovanje na občinski ravni in zasebne gradnje, organizacijo javnih storitev in davčno službo. Do združitve ostalih služb, ki so predvidene v deželnem zakonu, bo prišlo z letom 2018.

KAJ PA OBČINSKO OSEBJE?

Kako pa se bo to konkretno izvajalo? Bo združevanje uradov pomenilo tudi silev osebja? »Veliko stvari je še nedorečenih,« je zaskrbljena županja iz Števerjana, ki že od vsega začetka nasprotuje unijam, ker da bodo manjše občine izgubile na avtomociji. »Za zdaj sploh ni jasno, ali bo osebje osta-

lo pri nas ali bo moral drugam,« izpostavlja županja, Romoli pa ugiba, da bodo uslužbenci, vsaj v začetnem obdobju, ostali na svojih mestih: »S pomočjo računalnikov in spleta se mi to ne zdi nemogoče.« Podobno razmišlja tudi sovodenjski podžupan Petajan, po katerem pa bodo »nekateri uslužbenci občin verjetno postali uslužbenci unije.« »Problem za majhne občine, kot je naša, bi lahko bil v tem, da krijejo naši uslužbenci več področij. Zaposlena na tehničnem uradu denimo skrbita tako za javna dela kot za urbanizem, zato ne vem, katere pristojnosti bosta imela v okviru unije. Pri organizaciji bo imel ključno vlogo direktor, ki ga bo imenoval predsednik skupščine. Tega bomo izvolili na prvi seji,« pojasnjuje Petajan. Župan Romansa Furlan opozarja, da se manjše občine že več let poslužujejo skupnih služb, ki bi si jih same ne mogle privoščiti - v Krminu imajo npr. skupno davčno službo, ki skrbi za 11 občin -, namesto konvencij pa jih bo zdaj združevala unija.

BODO OBČANI ZA KAJ PRIKRAJSANI?

Po združitvi uradov naj bi za občane ne bilo večjih sprememb. »Posrednik med prebivalci posameznih občin in službami unije naj bi bil urad za občane, ki bo deloval v vsaki občini,« pravita Padovanova in Petajan. Med pristojnostmi, ki jih bo prevzela unija, slovenski občini še najbolj skrbi-

jo šolske gradnje. »To področje bomo zelo pozorno spremljali,« pravita upravitelja, ki ne izključujejo, da bi se slovenski občini po letu 2018 lahko združili v »podokrožje« in skupaj izvajali nekatere funkcije, o tem pa je še prerano govoriti.

Eden izmed glavnih ciljev reforme je racionalizacija stroškov javne uprave, občinski upravitelji pa ocenjujejo, da to ni samoumevno. »Dolgoročno bomo morda prihranili, kratkoročno pa bi se stroški lahko celo zvišali,« pravi Romoli, enakega mnenja pa je tudi Furlan, ki izpostavlja, da je največji strošek osebje, reforma pa ne predvideva zmanjšanja števila uslužbencev. »Prihranek bo odvisen od organizacije in delovanja unije. Računamo na to, da bosta načrtovanje in vodenje zaupana izkušenim osebam,« izpostavlja Petajan, Padovanova pa je bolj skeptična. »Dosej nismo videli še nobenega podatka, dejstvo pa je, da bomo po novem morali prispevati tudi h critju stroškov, ki jih doslej nismo imeli, npr. redarske službe. Upam, da se motim,« pravi števerjanska županja. Skupno redarsko službo je pred meseci zavračal tudi goriški župan, ki pa se je s časom prepričal, da je učinkovita rešitev možna. »To službo bi nemino lahko uredili po zgledu karabinjerskega poveljstva: glavni center bi lahko bil v Gorici, dva manjša pa bi imeli v Krminu in Gradišču,« pravi župan Gorice. (Ale)

NOVA GORICA

»Novembra bosta Koren in Vrtojbica že čista!«

Gradbišče pri Vrtojbi

Minuli torek je potekal tehnični pregled za Centralno čistilno napravo Nova Gorica. »Izvedenec je odkril nekaj manjših pomanjkljivosti, ki pa niso nič posebnega. Tehnični pregled v našem primeru je bolj administrativne narave. Časa za odpravo imamo 30 dni,« je včeraj z Primorski dnevnik pojasnil vodja projekta, Mitja Gorjan. Oktobra naj bi čistilna naprava pridobila uporabno dovoljenje. »Dne 15. novembra bosta Koren in Vrtojbica že čista!« zatrjuje Gorjan.

Enoletno poskusno obratovanje čistilne naprave naj bi se pričelo konec oktobra oziroma v začetku novembra. »V tem obdobju do začetka poskusnega obratovanja čistilne naprave bomo zagnali in testirali vso opremo, da ugotovimo, če je pripravljena za pravilno delovanje. Predvidoma konec oktobra oziroma novembra bi lahko začeli s poskusnim obratovanjem, se pravi, da bi naprava že čistila vse odpadne vode,« pravi Gorjan in pritrjuje, da bodo do takrat dokončani tudi vsi kanalizacijski vodi, ki so v rekonstrukciji. »Po kanalu do čistilne naprave bomo vodo spustili predvidoma konec oktobra,« napoveduje sogovornik. Prve dni čiščenje še ne bo potekalo kot bi moralno, saj so za vzpostavitev ustrezne biomase potreben približno trije tedni. »Realno pa lahko pričakujemo, da bi v sredini novembra že imeli rezultate, voda bo čista, odpak ne bo več nikjer,« zatrjuje vodja projekta.

Te dni se torej na terenu izvajajo še zadnja zaključna dela: na Erjavčevi ulici, v neposredni bližini mejnega prehoda, ob zadrževalnem bazenu še vgrajujejo zadnjo opremo, zato je cesta tam te dni zaprta. Groba dela v Vrtojbi so zaključena. Na cestišču poteka le še menjava robnikov, nato bo sledilo zaključno asfaltiranje. Z občino Šempeter-Vrtojba pa se dogovarja še o menjavi pokrovov obstoječih kanalizacijskih jaškov. »Osnovna inštalacija po projektu pa je v Vrtojbi končana. Cesta je prevozna, je pa še vedno »gradbišče«, še kakšne tri tedne oziroma en mesec bo tako,« dodaja Gorjan.

Konec septembra bodo končana še dela na Feigovi ulici v Šempetu pri Gorici in na Pristavi. »Vse, kar se tiče kanalizacije, bo do konca septembra končano,« napoveduje sogovornik.

V okviru 53 milijonov evrov vrednega projekta je bila v Vrtojbi zgrajena centralna čistilna naprava s kapaciteto 50.500 PE (populacijskih ekvivalentov) in kanalizacijsko omrežje s pripadajočimi objekti v skupni dolžini dobrih 18 kilometrov v občinah Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica. Večji del investicije, oziroma 28,5 milijonov evrov, se bo pokril iz sredstev Kohezijskega skladu Evropske unije, država prispeva 13,9 milijona evrov, občine pa ga bodo financirale v višini 7,4 milijona. Glede na delež prebivalstva na novogoriško občino odpade več kot polovica tega zneska.

Katja Munih

SOVODNJE - Gradbišče je pripravljeno

Nov park sredi vasi

Predvidoma v ponedeljek bodo zabrneli stroji - Dela naj bi trajala šest mesecev

Ograjeno gradbišče (levo) in načrt občinskega parka (spodaj)
BUMBACA

Stroji bodo zabrneli prihodnji teden, v prejšnjih dneh pa se je v Prvomajski ulici v Sovodnjah začela priprava gradbišča občinskega parka, ki ga bodo uredili na zemljišču, na katerem je nekoč bilo nogometno igrišče.

»Gradbišče je podjetje uradno odprlo 3. avgusta, ko pa je le postavilo table in pokosilo travo. V minulih dneh so se delavci vrnili, območje ogradili in začeli z meritvami. Prihodnji teden bodo začeli kopati,« pravi vodja tehničnega urada občine Paolo Nonino, po katerem bi se morala dela zaključiti v šestih mesecih, veliko pa bo odvisno od vremena.

Za projekt, s katerim želijo ovrednotiti središče vasi in občanom nuditi nov kraj srečevanja in preživljavanja prostega časa, je dežela FJK namenila 300.000 evrov. Sovodenjska občina bo načrt uresničila z najetim posojilom, izvajalcem pa je izbrala že lani: gre za podjetje Tecno.Geo iz Campoformida, ki je ponudilo 30,11-odstotno znižanje na razpisni vsoti. Načrt zadeva približno polovico nekdanjega nogometnega igrišča, in sicer okrog 6000 kv. metrov obsežno površino južno od ceste proti Štradtli. Tam bodo uredili park z med seboj pravokotno speljanimi potmi in vijugasto stezo, otroškimi igrali, zelenicami, klopami, razsvetljavo, fontano in koši za odpadke. Na občini še ne razkrivajo, kako nameravajo uporabiti denar, ki naj bi ga prihranili zaradi 30-odstotnega znižanja razpisne vsote (okrog 60.000 evrov). »Prezgodaj je, da bi o tem odločali. Pri takih načrtih lahko pride vedno do česa nepredvidenega,« pravi Nonino.

GRADEŽ Kovatsch občinski komisar

Občina Gradež ima komisarja. Dežela je na to mesto imenovala Claudia Kovatscha, nekdanjega deželnega funkcionarja; odlok je včeraj podpisal odbornik Paolo Panontin. Imenovanje komisarja je posledica okoliščine, da je devet gradeških občinskih svetnikov v ponedeljek podalo odstop in tem povzročilo predčasni konec mandatne dobe. Z razpustitvijo občinskega sveta, ki jo bo dežela formalno potrdila s posebnim odlokom, se je predčasno zaključilo tudi zavzetje ediničnika Edoarda Maricchia.

64-letni Kovatsch je bil dolgo let vodilni funkcionar dežele FJK; med letoma 2005 in 2010 je bil generalni računovodja, nato je vodil urad za krajevne avtonomije in skupno agencijo videmske in tržaške univerze ARDISS. Upokojil se je maja. »Uprava Debore Serracchiani je za komisarja izbrala izkušeno osebo,« je dejal odbornik Panontin in pristavljal: »Občina Gradež bo morala v prihodnjih mesecih sprejeti kar nekaj odločitev, ki so povezane z razvojem letoviškega središča in s prihodnostjo deželnega gospodarstva nasploh: odločati bo treba o termah, zavodu Ospizio marino, prometu in turistični ponudbi.«

CLAUDIO KOVATSCH

GORICA - V 88. letu umrla Lina Scattolin vd. Marinčič

Zaradi svoje dobrote bo odslej živela v spominu hvaležnih ljudi

Na svojem domu v Gorici je v 88. letu starosti umrla Angela Scattolin vdova Marinčič, za svojce in znance Lina. Plemenitili sta jo dobrota in nesebičnost, zato bo še naprej živel v spominu svojih najdražjih in vseh teh, ki jim je bila dobrotnica.

Pokojničin oče Angelo Scattolin je bil po rodu iz Veneta in se je zaposlil v anhovski cementarni. Mati Amalija Ipavec je bila domačinka. Najprej se jima je rodila hči Marica, 22. septembra 1927 pa še Lina, ki se je najprej izšola v domačem kraju, nakar je opravila trgovsko poklicno šolo v Gorici. V času zavezniške uprave je bila uslužbenka na občini v Kanalu. Po razmejitvi se je vsa družina preselila v Italijo; nekaj časa so zasilni dom dobili v Gradežu, nato so si dokončno uredili v Gorici. Tu se je Lina zaposlila v kavarni Bratuž v Mameljevi ulici, zbirališču goriških Slovencev, kjer je ostala do leta 1957, ko je stopila v zakon z Ivom Marinčičem, ki je v slovenskem prostoru že bil osebnost. Bil je namreč tigrovec, obsojen na posebnem sodišču na zapor, najprej izgnan iz Italije in nato interniran v Isernii, kjer je dočakal zavrnike. V zaporu se je naučil jezikov in bil

Lina Scattolin vd. Marinčič

zato po osvoboditvi prevajalec na vojaških sodiščih. Leta 1946 se je kot novinar za poslil na Primorskem dnevniku v Trstu, že kmalu pa so ga poslali v Gorico nadomeščati urednika Soče. Sočo je urejal vse do njene ukinitve, ko se je vrnil na Primorski dnevnik, ki mu je svoje najboljše sile posvečal v goriškem uredništvu do upokojitve leta 1972. Umrl je leta 1975. Lina si je tedaj naložila breme družine in še zla-

sti skrb za sina Marka, rojenega leta 1958, in hčer Nadjo, rojeno tri leta kasneje. Posvetila se jima je z vso svojo vnemo in obema omogočila, da sta se izšolala do univerzitetne diplome in nato ubrala poklicno pot. Njena zavzetost pa se ni izčrpala v družinskem krogu. Proti koncu šestdesetih let se je s skupino staršev močno zavzela za ohranitev slovenskega vrtca in šole v Ulici Randaccio, v južnem delu mesta. Po zaslugu zlasti zagrizenih mater je šola obstala proti sklepom šolskih oblasti. V sedemdesetih letih pa se je angažirala v komisiji za doraščajočo mladino pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi. Kot vestna članica je spremljala delovanje Društva slovenskih upokojencev za Goriško in se udeleževala aktivnosti, dokler so ji moči to dopuščale. Ljubečo skrb, ki jo je sprva posvečala sinu in hčeri, je nato prenesla na vnake. Zadnji dve leti jo je bolezen priklenila na posteljo vse do torka, ko ji je sredi dneva na domu odpovedalo srce.

Hvaležni svojci in znanci se bodo od nje poslovili v soboto ob 11. uri v cerkvi Sv. Ivana v Gorici. Po upepelitvi jo bodo najdražji položili v možev grob na goriškem pokopališču.

»Požar« v pristanišču

V tržiškem pristanišču so včeraj imeli požarno vajo. Ob osebju luške kapitanije so pri simulaciji sodelovali gasilci, rešilna služba 118 in razne službe, ki delujejo znotraj pristanišča. Požar so simulirali na nizozemski ladji Zealand Amalia, ki je privezana v tržiškem pristanišču.

Ob razstavi še pivo

V palači Attems Petzenstein v Gorici bo danes ob 18. uri brezplačen voden ogled razstave del Giovannija Zangrandi in njegovih učencev, ki ga bo ob 19.30 spremljala degustacija piva v režiji tržaške pivovarne Theresianer 1766; obvezna prijava na naslov musei@provinciamoravia.it. (av)

Podaljšan delovni čas

S ponedeljkom je poštni urad v Tržiču začel ponovno obratovati po običajnem urniku; odprt je od ponedeljka do petka med 8.30 in 19.05 ter ob sobotah med 8.30 in 12.35.

Nova Carmina na gradu

Nocjo ob 21. uri se na goriškem gradu začenja festival dvorne glasbe. Naslov koncerta, ki ga bosta oblikovali skupini Dramsam in Protempore, je »Nova Carmina«; vstop je prost.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, UL. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Minions«.
Dvorana 2: 16.15 - 18.00 »Minions«;

19.50 - 22.15 »Mission Impossible - Rogue Nation«.
Dvorana 3: 16.00 »Mission Impossible - Rogue Nation«; 18.20 - 20.15 - 22.10 »In un posto bellissimo«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 20.00 - 21.45 »Minions«.
Dvorana 2: 16.15 »Minions«; 18.00 - 20.10 - 22.10 »L.A.S.S.O. nella manica«.
Dvorana 3: 17.00 - 19.50 - 22.15 »Mission Impossible - Rogue Nation«.
Dvorana 4: 16.20 - 20.00 - 22.00 »Ant-Man«; 18.20 »Minions«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.15 »Qualcosa di buono«; 22.10 »The Gallows - L'esecuzione«.

Koncerti

»MED ZVOKI KRAJEV«: v gradu Kromberk bo v soboto, 29. avgusta, ob 20. uri koncert kvarteta Aires (harmonikaši Mauro Scaggiante, Alessandro Ambrosi, Alex Modolo, Federico Zugno); vstop je prost.
V MOŠU: 25. Glasbeni večeri v Vili Codelli: 29. avgusta ob 21. uri »Il violino e l'orchestra«; 30. avgusta ob 21. uri »Magia del pianoforte«; informacije po tel. 335-5382536.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo podeljevanje letnih suplenc za goriško pokrajino na podlagi pokrajinskih lestvic (GAE) potekalo danes, 27. avgusta, ob 10. uri na sedežu Pokrajinske šolskega urada v Ul. Rismondo 6 v Gorici za vse šolske stopnje. Suplence iz zavodskih lestvic bodo šole podelile kasneje.

UNIVERZA V NOVI GORICI - Visoka šola za umetnost obvešča, da zapadejo prijavni roki za 1. in 2. stopnjo programov Animacija, (Video)Film, Fotografija, Novi mediji, Sodobne umetniške prakse 28. oziroma 30. avgusta. Več informacij o študiju, načinih prijave in pogojih za vpis na tajništvu šole vsak delavnik med 10. in 15. uro (petek do 13. ure), na info.vsu@ung.si ali po tel. 0038651-336770.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠD-jem organizira poletni kotalkarski kamp na Peči (Sovodnjne) za otroke osnovne šole in vrtca od 31. avgusta do 4. septembra in od 7. do 11. septembra ob 8. do 13. ure; vpisovanje po tel. 333-9353134 (Elena).

PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE od 6. do 14. leta v organizaciji ZSKD bo-

do 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Prijave in informacije do 1. septembra: www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

Izleti

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo).

POHOD V SPOMIN NA PRENOS RAZNJENCEV - prireditev bo potekala v soboto, 29. avgusta, od Želina do Vojanskega. Zbirališče pri Rdeči hiši ob 5. uri. Prevoz z lastnimi sredstvi. Nekaj mest je v kombiju (tel. 348-5298655).

DRUŠTVO PRIMORSKIH ARHITEKTOV prireja v nedeljo, 30. avgusta, izlet v hribi: start bo pri izviru Kamniške Bistrice, sledita ogled Plečnikovega dvorca (lovska koča kralja Aleksandra) in vzpon do bivaka pod Grintovcem (2100m); informacije na drustvo.primorskih.arhitektov@gmail.com.

UPOKOJENCI DOBERDOB organizira izlet v soboto, 3. oktobra, enodnevni avtobusni izlet »Potepanje po Prlekiji in Prekmurju«. Informacije in vpisovanje do 10. septembra v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

UPOKOJENCI DOBERDOB obveščajo izletnike, da bo odhod avtobusa za Expo in ogled Bergama predviden 12. in 13. septembra po sledčetem urniku: Gabrie ob 4.45 (pri avtobusni postaji na glavnem cesti); Doberdob ob 5.00 (pred spomenikom); Ronke ob 5.10 (izpred pizzerije Al Gambero). Na razpolago je še nekaj mest. Za informacije po tel. 380-4203829 (Milos).

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi na enodnevni izlet Okusi Prlekije in baročni Varaždin, ki bo potekal v nedeljo, 13. septembra; informacije in rezervacije po tel. 347-9748704 (Vanja) in 0481-20678 (Božo).

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da je društveni urad na Korzu Verdi 51 zaprt do konca avgusta; informacije po tel. 0481-532092.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da je urad zaprt zaradi dopusta do vključno 28. avgusta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da so v popoldanskih urah vsi občinski uradi-

GORICA

Festival folklore

Začenja se jutri, v nedeljo parada

V Gorici se jutri začenja 45. Festivala folklore. Slovesnost bo ob 20.30 na Battistijevem trgu, kjer bo uvodoma zaigral goriški godbeni orkester in zaplesala skupina Santa Gorizia. Obredni prizig ognja prijateljstva bo ob 21.15, nakar se bodo predstavile skupine Filip Dević iz Hrvaške, Jasberej iz Madžarske, Inanga Rapa Nui iz Papue Nove Gvineje, Plaurile Donelor iz Romunije, Fontanavecchia iz kraja Casalduni in Juju Dance iz Kameruna.

Sobotni program se bo ob 10. uri začel v palači Attems Petzenstein s posvetom na temo *Prva svetovna vojna v ljudskem izročilu*; sodelovali bodo izvedenci Ante Cukrov (Hrvaška), Laszlo Kocsan (Madžarska) in Massimiliano Marangon (Italija) ter Alessandra Martina iz goriških Pokrajinskih muzejev in Malko Klavora iz Goriškega muzeja Nova Gorica. Ob 20.30 bodo skupine nastopile na Battistijevem trgu.

V nedeljo ob 11. uri bo v Ljudskem vrtu koncert godbe iz Lienza, ob 12. uri bo sledila izmenjava daril v galeriji Art Open Space v Diazovi ulici. Z začetkom ob 16.30 pa bo po korzih Italia in Verdi ter po Ulici Petrarca potekala 50. parada. Zaključila se bo na Battistijevem trgu, kjer bo nagrajevanje, ob 21. uri pa še gala slavlje z udeležbo vseh skupin. Poleg nagrade občinstva za najbolj simpatično skupino bo strokovna žirija podelila še oskarja za folkloro. Glavni organizator festivala je z letosnjim letom goriško združenje Etnos.

GORICA - Razstava Zemlja, skala in pesek naše dežele

V soboto, 29. avgusta, ob 18.30 bo koordinacijski odbor združenja fotoklubov goriške pokrajine odprl tradicionalno razstavo »Zemlja, skala in pesek naše dežele«. Gre že za 17. izvedbo potrebne šestih goriških fotografiskih krožkov, ki se enkrat letno združijo in skupaj prikažejo svoje umetniške poglede na izbrano temo. Naslov in tema letosnjne razstave je *Zemlja, skala in pesek naše dežele*, ki so jo predstavniki fotoklubov kot vsako leto izbrali skupaj.

Omenjeno pokrajinsko združenje sestavljajo klubi Circolo fotografico Castrum iz Gradeža, Circolo fotografico Isontino iz Gorice, Fotoclub Il Torrione iz Romansa, Fotoclub Lucinico iz Ločnika, goriška skupina Lo Scambio in Skupina 75 iz Gorice. Slovenski fotoklub že od vsega začetka sodeluje pri tej skupni pobudi in se vselej izkaže pri svojvrstnem pristopu k prireditvi. Prikazi članov Skupine 75 namreč že od nekedaj veljajo za posebnost, saj fotoklub ob samih posnetkih navadno pripravi tudi tematsko instalacijo. Letosnjena bo temeljila na dveh obrazih, ženskem in moškem, ki bosta simbolizirala zemljo - znak roditvenosti - in skalo, ki predstavlja moč in trdnost. Več nam predstavniki Skupine 75 niso razkrili, ljubitelje umetniške fotografije pa vabijo na ogled razstave, ki bo v galeriji Kulturnega centra Lojze Bratuž na Vialu odprta do 11. septembra. Razstava bo na ogled od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro. (vip)

ce tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Petra, sledila bo upepelitve.

DANES V ŠKOCJANU: 10.00, Maria Dalla Rizza vd. Braida (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. mučencev Kančijanov in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 12.00, Graziano Capello (iz kapelice pokopališča) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitve.

DANES V TRŽIČU: 9.30, Denise Soban (iz kapelice bolnišnice) v cerkvi Sv. Jozefa in na pokopališču.

+ V objemu svojih dragih je izdihnila naša

Lina Scattolin vd. Marinčič

Žalujejo

Marko, Nadja in Mario, ljubljeni vnuki Silva, Ivan, Vanja, Sara in Matija ter ostali sorodniki

Od nje se bomo poslovili v soboto, 29. avgusta, od 8.00 dalje v kapelici na glavnem goriškem pokopališču. Ob 11.00 bo pogrebni obred v cerkvi sv. Ivana, sledila bo upepelitve.

Ob smrti drage mame izrekamo občuteno sožalje kolegu Marku Marinčiču

vsi na Primorskem dnevniku

Sanjava Vipava

Gabrci se že pet let družijo in s plovili spuščajo po Vipavi

Smisel kulturnih društev ni le v negovanju zborovskega petja, organizirjanju predavanju, razstav in drugih prireditvev. Že samo izraz »društvo« pove, da gre za okolje, kjer se ob kulturnih dejavnostih ljudje družijo ter predajajo tudi sprostitev nim in razvedrilnim dejavnostim. Zelo domiseln so pri društvu Skala v Gabrijah, kjer od časa do časa organizirajo kako svojevrstno prireditve. Nekoč so tam potekala tekmovanja v košnji, ki so se jih udeleževali košci iz vseh bližnjih vasi in tudi iz mesta.

Letos so na veliki šmaren spet pravili spust po Vipavi za odrasle in mlade. Udeležba na veslanju po reki, ki teče

v neposredni bližini hiš, je bila množična, saj se je na vodi zvrstilo kar enajst plovil, od kajakov do kanuiev in gumenjakov. Pobuda se je prijela in postaja tradicionalna, saj je bila letošnja že peta po vrsti. Kdor je bil mnenja, da za takšne prireditve ob velikem šmarnu ne bo zadostnega odziva, se je krepko uštel. Odziv je bil nadpovprečno dober, saj se je veslanja po Vipavi udeležilo preko trideset krajanov. Nekateri, bolj večji veslanja, so praznični spust pričeli v Orehovljah, večina z majhnimi otroki vred pa se je odločila za start »pri Grabcu«, tuk državne meje. Cilj je bil v Gabrijah, zraven male jase, ki ji domačini pravijo »Pri Tinci«.

-2-

Ob spustu tudi kopanje za najmlajše

Večji ali manjši čolnarski velikošmarenški trud je bil za vse poplačan z vsakokratnimi dobrotami, ki so jih pripravile društvene članice. Pripravili so tudi tekmovanje, a ne v plavanju in veslanju, kot bi si pričakovali od ljudi, ki živijo ob reki, temveč v kulinaricnih spretnostih. Doljani in Gorjani z dveh predelov vasi so se pomerili v pečenju mesa na žaru. Prava veselica. Povedali so, da so žirijo sestavljeni zgolj vegetarijanci, ki pri ocenjevanju niso imeli lahkega dela. Malo hecno, a ne preveč, so na koncu sodniki salomonsko razsodili, da so svinjsko meso najboljše spekli Gorjani, za goveje pa so pravi mojstri v Dolnjih Gabrijah. Piščanče meso je bilo odlično pri obeh tekmovalnih skupinah. Dobra kapljica in nasploh dobra volja sta premagali vse živahne razprave, ki se rodijo po takšnih tekmovanjih. Družabnost je trajala pozno v noč.

Posnetka, ki ju objavljamo ob članku, nista le zanimiva za odrasle in otroke, ki so na njiju prikazani. Ne gre le za živopisno dopolnitve informacije o dogodku. Bralcu vabimo, da pomisli, s kakšno ravnostjo in zavedo gledamo črno bele fotografije iz prve polovice prejšnjega stoletja: birme, poroke, pogrebe, sokolske telovadce, tamburaške skupine, še prej pa ljudske tabore, vojaške zbrane, dramski skupine. In sedaj se zamislimo in pomislimo, kako bo takšen posnetek pritegnil pozornost raziskovalcev in navadnih ljudi čez trideset let. Nam se zdi povsem običajno, kar gledamo, toda odtenki bodo že čez dvajset let izjemno pomembni za spominjanje oziroma za dojemanje sedanjih navad, oblačil, materialov, načinov nastavljanja pred fotografom itd.

Bodo obleke iz istega oziroma podobnega materiala? Kaj pa avtomobili? Že sedaj so neverjetne razlike med vsem prikazanim in tistim, kar lahko opazimo na podobnih veslaških posnetkih izpred tridesetih let. Kot če bi bil svet povsem drugačen. Bo še mogoče doživljati Vipavo v strugi in ne le v bližnjih bregov? Če izvzamemo poplave, ki so se v zadnjem desetletju pojavljale povprečno vsaka tri ali štiri leta, ali bo Vipava še tako sanjava tihotina v bregovi takozeleno zaraščeni? (vip, ar)

OKUSI NA MEJI
Za »slovenske« majčke je pogoj tristo naročil

Italijanski napis na promocijskih artiklih

Za spomin so se nastavili fotografu

GORICA - Kritični poseg Walterja Bandlja

»Župan pozabil na privez v Podgori« »Kajakaštvo ne bo ostalo na suhem«

»Pri načrtovanju infrastrukture za turistično ovrednotenje Soče, s čimer se ukvarja Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje, je župan Ettore Romoli pozabil na privez za kajake pri Podgori. Bivši rajonski svet je na občino vsako leto pošiljal pisma z zahtevo, naj se mali privez zgradi ob bregu, kjer se zaključuje Soška regata. Deset milijonov za EZTS, od tega pa niti 5000 evrov za Podgoro. To je sramota!« je kritičen Walter Bandelj, občinski svetnik v Gorici in bivši predsednik podgorskega rajona.

»Načrt za uresničitev čezmejnega obsoškega parka, ki je bil izdelan julija letos, je le ogrodje oziroma groba podlaga, ki predvideva naknadno nadgradnjo. Ta bo upoštevala vse predloge, ki gredo v smer povečanja obsoške ponudbe in privlačnosti. Ker je v tem okviru kajakaštvo kvalificiran element, mu bo posvečena primerna pozornost,« zagotavlja Livio Semolič, predsednik komisije za urbanistiko pri EZTS GO, ki je pripravila iztočnice za turistično ovrednotenje Soče in za ureditev športno-rekreativnega parka, ki se bo raztezal čez obe državi.

Soški breg pri Podgori, kjer naj bi uredili privez

MIREN-SOVDNJE - Kolesarka steza, ki se konča na meji

Komu je namenjena?

Pridno jo uporabljajo tudi avtomobilisti - Na odseku »stare« Štradalte prometnih znakov ni

V bližini mirenskega mejnega prehoda je slabih sto metrov dolga cesta, za katero pa se žal ne ve, komu je namenjena, čeprav jo že lep čas dejansko uporabljajo kolesarji, pešci in tudi avtomobilisti. Odsek nekdanje Štradalte namreč nima nobenega prometnega znaka pa tudi drugih napisov ni videti razen table - na skrajnem in slabo opaznem mestu, prav na meji -, da so bila dela opravljena v sklopu evropskega načrta Croctal - Krajina in čezmejne kolesarske poti.

Zdi se, da so na kolesarsko stezo, dejansko pa splošnemu prometu odprto cesto, pozabili. So pa možnost nove in krajevne povezave že pred meseci zgrabili avtomobilisti iz ene in druge strani državne meje, občasno tudi avtomobilisti iz drugih držav. Ker je cesta-steza na mejni črti prekinjena, preurejena in obnovljena cesta nima povezave s slo-

venskim cestnim omrežjem. Pa so uporabniki to pomajkljivost odpravili na lastno pobudo s tem, da so uredili krajšico preko travnika oziroma njive.

Stanje odpira niz vprašanj predvsem glede prometne varnosti. Uporabniki se vključujejo na državno cesto št. 55 v križišču, ki ni označeno in kjer je vidljivost izredno omejena zaradi prisotnosti cipres in druge vegetacije ter to na ravnem odseku pomembne prometnice med Gorico in Trstom, kjer sicer velja omejitev hitrosti, kar pa spoštujejo bolj redki avtomobilisti. Varnost ogroža tudi grušč, ki ga avtomobilisti vnašajo na vozišče državne ceste.

Nekoliko bolj urejeno je stanje na slovenski strani, kjer je v bližini novega krožišča pred mirenskim pokopališčem postavljen znak z opozorilom, da cesta nima izhoda.

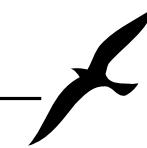
Med kajaki lepotec iz leta 1952

V Trgovskem domu na Verdijevem korzu v Gorici bo danes ob 18. uri odprtje razstave o tridesetletnem prirejanju Soških regat. V obnovljenem pritliju palače bo na panojih prikazano dokumentarno gradivo, posebej pravljeno pa bo vogalni prostor, kjer bo na ogled nekaj kajakov, med njimi tudi »lepotec« in prava redkost - leseni čoln solkanske izdelave iz leta 1952! Zaradi bogatega gradiva in predvsem zaradi sporicnosti zasluži razstava najbolj izpostavljen javni prostor na glavni mestni prometnici.

Grušč, ki ga avti vnašajo na vozišče državne ceste

GLOSA

Zahod plačuje stare napake

JOŽE PIRJEVEC

Pretresljivi televizijski posnetki z grško-makedonske meje, ki kažejo pritisk sirskega beguncem na Evropo, mi narekujejo marsikatero misel o napakah, ki jih je Zahod zagrešil v zadnji šestdesetih letih na Bližnjem in Srednjem vzhodu, napakah, za katere je treba sedaj poravnati račune.

Začel bom z odločitvijo Muhameda Mosadeka, iranskega liberalno usmerjenega predsednika vlade, da leta 1953 nacionalizira naftna polja v svoji državi, ki jih je eksplorativna Angloperzijska petrolejska družba. Ta poskus zagotoviti bogastvo teritorija lastnemu narodu, so preprečile britanske tajne službe in ameriška CIA z organizacijo državnega udara, ki je spodnesel Mosadeka. Še se spominjam, kako so italijanski »demokratično« časopisi v tistem času demonizirali Mosadeka in kovali v nebo šaha Reza Pahlavija, ko se je po kratkem rimskega ekzila vrnil na prestol. V naslednjih dveh desetletjih je zvesto služil britanskemu in ameriškemu imperializmu v Iranu, pri čemer je z ene stani sicer skušal modernizirati državo, z druge pa ni izbiral sredstev za utrditev svoje oblasti. Še imam pred očmi fotografije ljudi, ki jih je mučila njegova policija.

Posledica šahovega režima je bil ljudski upor, ki se ni znal izraziti drugače kot v »islamski revoluciji«, na čelu katere je stal ajatolah Ruhollah Homeini. Leta 1979 je prevzel oblast, pahnil iz verskih razlogov iransko družbo v srednji vek, obenem pa proglašil Združene države Amerike za »velikega satana«. Prišlo je do krize, ki je preprečila predsedniku Carterju ponovno izvolitev in se pod njegovim naslednikom Ronaldom Reaganom še zaostrlila. Washington je v tistem času podpiral laično usmerjenega iraškega diktatorja Sadama Huseina, ki je bil zaradi ozemeljskih in naftnih interesov v oboroženem spopadu z Iranom. Prišlo je do vojne, ki je trajala od leta 1980 do leta 1988 in je zahtevala na tisoče življenj, kakor pričajo pokopališča, ki sem jih vi-

del pred leti v Iranu. Sadam Husein bi še danes užival ameriško podporo, če bi se avgusta 1990 ne odločil, da zasede Kuwait, češ da gre za iraško ozemlje. Ker je s tem ogrozil zahodne petrolejske interese, je prišlo pod taktirko ZDA do prvega vojaškega posega proti njemu in posledično do njegovega poraza. Predsednik George Bush str. bi Sadama Huseina lahko odstavil, a tega ni storil iz političnih razlogov. Slednji je namreč v Iraku zagotavljal nadoblast sunitske manjnine nad šiitsko večino, ki je videla v Homineju in njegovih naslednikih svoje zaščitnike. Med ayatolah in iraškim trinogom je Washington še vedno stavil na drugega.

To politiko pa je postavil na glavo George Bush ml., ko je na začetku drugega tisočletja postal predsednik ZDA. Iz prestižnih ambicij, vezanih na atentate Al Kajde v New Yorku in Washingtonu 9. septembra 2001, ni nastopal samo proti talibani v Afganistanu, ki so ščitili Osama bin Laden, ampak tudi proti Sadamu, čeprav slednji z njim ni imel veze. Leta 2003 je prišlo do druge vojne v Perzijskem zalivu, ki se je končala s padcem Huseinovega režima in s prevzemom oblasti – pod ameriško zaščito – s strani šiitske večine. Suniti, ki so več kot tisoč let v sovražnem odnosu do šiitov (in obratno), se do svojih bivših gospodarjev niso obnašali v skladu z »demokratičnimi« vrednotami, katere nosilci naj bi bili njihovi ameriški pokrovitelji. Sledenji se mi zdijo kot Frankenstein: skušajo ustvariti človeka, ustvarjajo pa stvore, ki se jim prej ali slej uprejo. Tako se je zgodilo s talibani in Al Kajdo, in sedan s suniti v Iraku, ki razglasajo islamski kalifat in ga širijo tudi v sirske prostor. Rezultat njihovega fanatičnega terorja: val beguncev, ki prisiskajo na Evropo.

Ob teh ugotovitvah se sprašujem, kdaj se bo EU odločila oblikovati zunanjou politiku, ki ne bo diktirana od washingtonskih katastrofnih poselgov v Aziji in drugod.

VREME OB KONCU TEDNA

Meteorološko poletje se poslavljajo s soncem

DARKO BRADASSI

Po Velikem šmarnu se je dotedaj letošnje zelo vroče poletje vendarle normaliziralo. Temperature so se v drugi polovici avgusta povečali zadrževali za nekaj stopinj Celzija pod dolgoletnim povprečjem, tako da smo lahko spet doborda zadihal. Letošnje poletje je bilo v povprečju zelo vroče, ARSO je izračunal, da zaostaja le za rekordnim poletjem 2003, ki je v nekaterih evropskih državah terjalo tudi smrtne žrtve.

Če pogledamo na dogajanje v višjih slojih ozračja, ugotovimo, da je bil nad nami najtoplejši subtropski zrak 22. julija, ko je radiosonda iz Campoformida pri Vidmu na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila natanko +22 stopinj Celzija. Ozračje je bilo tedaj na tej višini za okrog 8 stopinj Celzija toplejše od dolgoletne normalnosti. Ničta izoterma pa se je pozvpela najvišje 6. avgusta, ko je le za las zagrešila višino 5000 metrov in je bila za več kot kilometr višja od dolgoletnega povprečja. Vendar temperature so se povečali kar pogosto zadrževali za kakih 6 do 8 stopinj Celzija nad dolgoletno normalnostjo.

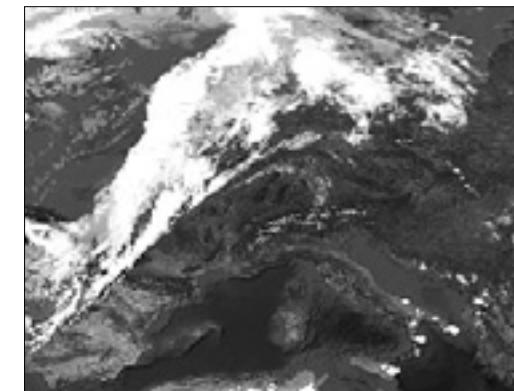
V Boljuncu smo namerili najvišjo letošnjo poletno temperaturo 9. avgusta, ko se je živo srebro povzpelo do 36,9 stopinje Celzija, drugo najvišjo letošnjo vrednost pa 22. julija, ko je bila najvišje dnevna temperatura le za desetink stopinje nižja. V absolutnem merilu je bil najtoplejši dan, če sodimo po 24 urnem dogajjanju, 22. julij, ko je bila povprečna 24-urna temperatura 31,9 stopinje Celzija. Tistega dne se najnižja temperatura niti ponoči ni spustila pod 27,6 stopinje Celzija. Zlasti julij je bil izredno vroč. Povprečna julijnska temperatura v Boljuncu je bila natanko 27 stopinj Celzija, medtem ko je povprečna avgustovska doslej 25,5 stopinje Celzija, v juniju pa je bila 23 stopinje Celzija.

Ravno pred iztekom meteorološkega poleta (1. septembra se začenja meteorološka jesen) se hladnejši zrak vzvratno umika nad Atlantik in se ponovno krepi subtropski anticiklon. To-

da s povsem drugačnimi adutti kot v preteklem dogajjanju. Sončno žarčenje slabí, noč pa so občutno daljše. Spet bomo podoživljali poletno vročino, vendar povečini vsaj nekoliko prijaznejšo kot doslej. Za nameček niti ne bo posebno dolgotrajna, saj vse kaže, da se bo poletje, tokrat morda dokončno, poslovilo v prvi polovici prihodnjega tedna, ko se bo subtropski zrak umaknil in bo večji del Evrope dosegel hladnejši severni zrak. Pred nami je torej kakih 5 ali 6 dni, ki bodo povsem poletno obarvani. Prevladovo bo sončno vreme, najvišje dnevne temperature pa bodo presegale 30 stopinj Celzija. Poniekod na Goriškem se bo živo srebro lahko povzpelo do okrog 35 stopinj Celzija. Skratka, razmere bodo ugodne za na morje, posebno prjetno in toplu pa bo zlasti ob koncu tedna tudi v gorah. Ničta izoterma se bo, kot kaže, povzpel, podobno kot v najtoplejših poletnih dneh, do nadmorske višine okrog 5000 metrov.

V pondeljek in morda še v torek se bo nadaljevalo podobno vreme, nato pa kaže na občutnejše poslabšanje, verjetno z dolgotrajnejšimi posledicami na temperaturah.

Na sliki: ponovno se krepi subtropski anticiklon

ODPRTA TRIBUNA

Prisilno združevanje v zvezo občin poka po šivih

PETER MOČNIK

Novice zadnjih dni nam pravijo, da prisilno združevanje občin v t.i. zvezze občin (UTI), ki si ga je zamisliла sedanja deželna uprava, poka po šivih. Skočilo je dogovarjanje za statut v Vidmu, v Čedadu in še kje. Seveda odgovor bo, da so itak vsi ti župani desničari in da hočejo bojkotirati deželno vlado. In pomislimo, da je v rebalansu deželnih odborov vtaknil normo, ki zniža potrebno količino glasov za odobritev statuta UTI (se je kdo tega zavedal?), da bo ja šlo povsod skozi. Pa ni šlo, Furiani so bili pri tem kompaktни.

Zanimivo bo videti, kako bo dežela poslala komisarja, da bo sprejel to, kar avtonomni in izvoljeni občinski sveti ne bodo hoteli sprejeti. Dežela in občina sta enakovredna ustavna organa: kdo daje prvi pravico, da lahko ukazže in prisili drugo? Nikjer ni take norme. Zato na državni ravni reforma Del Rio (zakaj je niso sprejeli tudi pri nas? Kaj so hoteli dokazati s sedanjo deželno reformo, ki je veliko hujša kot državna?) pusti prostovoljne izbire. Kot je po ustavi logično in predvideno, zato jo je tudi ustavno sodišče potrdilo kot pravilno.

A tudi dogovarjanje za »Julijsko zvezo« (po imenu, ki je prišlo v rabi v dobi po prvi vojni, po izrazu, ki ga je skoval goriški italijanist Ascoli) ni tako enostavno, kot se morda poroča. Veliko je upravnih težav in res bomo videli, kako se bo upravljalo brez jasnih smernic, dogovorov za osebje, denar.

Gotovo bo prišlo na dan, da se bo do davki prebivalcev okoliških občin povisali in tudi storitve bodo vprašljive.

ve prav zaradi objektivnih težav, saj šolabus v Trstu sploh ne deluje, v okoliških občinah je nekaj normalnega. V manjši občini ni težko slediti osebam, ki potrebujejo socialno pomoč, v Trstu je veliko bolj komplikirano priti do njih ali do ustanov. Kako bo, ko bodo socialne in šolske storitve prišle prihodnje leto pod UTI v Trstu?

Če boste hoteli poslati redarja iz Repentabra na Fernetiče ali iz Zgonika v Samatorco, bo morala uprava na Repentabru ali v Zgoniku vprašati tržaškega funkcionarja UTI, ki bo nato poslat redarja na Fernetiče ali v Samatorco?

In kakšni bodo obrazci za globe, ki jih bodo uporabljali redarji UTI? Dvojezični povsod, kot so v okoliških občinah, ali samo italijanski in bo s tem znižana raven zaščite, kar je po zakonu prepovedano? Ali bodo imeli dva bloka obrazcev za globe, odvisno kje jih bodo pisali, kar pa ne more biti, ker akti istega urada so samo enega tipa za celotno zvezo občin.

Zanimivo bo tudi razumeti, kako bodo lahko v Trstu in v Miljah lahko odobrili samo italijanski tekst statuta »Julijskih zvez» (UTI) je samo en del načrta, ki si ga je sedanja deželna vlada zastavila in ga namerava uresničiti čimprej. Ta načrt pa pelje v prisilno spojitev občin: iz več bo nastala samo ena.

Torej ni res, da samo SSk dviga prah po nepotrebrem. Kdor se tako izraža, pomeni, da nima pojma o dogajanju in o težavah in da gleda samo skozideološka očala svoje stranke.

Gotovo je, da bo avtonomija občinskih uprav hudo okrnjena in da bo

Trst postala upravna glava tudi ostalih občin za veliko storitev. Isto bo za Gorico, Tržič, Čedad, Videm itd. Naše dvojezične občine bodo razkropljene in podvržene volji ostalih, večjih občin.

Ne vem, zakaj se Slovenci tega nčemo zavedati. Ali smo res tako zaverovani v politiko vsedržavnih strank? Od kdaj pa skrbijo prej za nas in potem za svoje interese?

Statuti pa ne morejo rešiti teh problemov, kot nekateri neresnično trdijo, ker noben pravilnik ne more spremeniti zakona. Če v zakonu piše, da Trst velja 15 glasov na skupnih 25 v UTI za našo pokrajino, si boste lahko izmisli razne večine za skele razzilne narave, a ta številka je zakoličena in amen.

Sedanji župani so zadnji, ki bodo imeli še kakšno besedo. Ko bodo občinski sveti sprejeli statute UTI, bo tega konec in življenje se bo spremenilo za vseh. Nikoli ne bo več tako, kot je do danes bilo. In pravijo, da ni mej za slabši položaj.

Kar pa najbolj skrbi, je to, da prehod skozi te nerodne občinske zvezze (UTI) je samo en del načrta, ki si ga je sedanja deželna vlada zastavila in ga namerava uresničiti čimprej. Ta načrt pa pelje v prisilno spojitev občin: iz več bo nastala samo ena.

V Trstu verjetno kujejo eno ali dve občini namesto šest. A tu še posebej silijo drugo nesrečno idejo metropolitanske občine, ki bi pomenila prav in dokončno smrt naših sedanjih občin. In floskula o črpanju evropskih

sredstev ostane floskula. Dovolj je, da pogledamo koliko takih sredstev so do danes dobitne že obstoječe italijanske metropolitanske občine. Dobili bomo nepomembeni podatek, v zameno pa bodo občine postale vredne kot nek rajonski svet.

O prisilni spojivitvi občin obstaja okrožnica, ki jo je poslal odbornik Panontin na vse občine konec julija (kdaj delajo v Italiji velike reforme? Seveda avgusta, ko so vsi na počitnicah, da ne bo reakcija). V njej je rečeno, da bo v jeseni deželni svet sprejel zakon, po katerev bo deželni odbor vsako leto pravil načrt, katere občine se morajo spojiti, torej dokončno ukiniti. Odbor jih bo povabil, da takoj sprožijo referendum in glasovanje o tem, da bo šel načrt naprej. Tak referendum bo lahko sprožila katerakoli organizirana skupina ljudi. Verjamem, da bodo vladne stranke same organizirale odobre po občinah.

Zanimivo pa je pravni podatek, da za spojitev občin se dežela zaveda, da je ne more vsiliti, saj občine niso njej podrejeni organi. In to dokazuje pravno napako vsiljevanja občinskih zvez in deželnih komisarjev, ki se nadomeščajo občinskimi organi po izključni volji dežele in proti volji občine. To se v Italiji zgodi po volji državne vlade in samo, ko je občina razpuščena zaradi mafijskih udonov v upravo.

Kaj pa, če bo občinski referendum proti spojivitvi? Pričakujemo si verjetno ukrepe deželne uprave v obliki znižanih prispevkov, manjše pomoči pri težavah in morda še kaj več.

Deželna uprava torej hoče za vsako ceno znižati število občin v naši deželi, tudi slovenskih, pod pretvezo varčevanja. Zakaj tega ne delajo druge po Italiji (kjer niso niti še ukinili pokrajine), kjer je predvideno samo prisilno sodelovanje občin v obliki konvencij?

In ali bo res pomenilo pomembno varčevanje? Prvi računi po ukinitviti izvoljenih pokrajin dokazujo zelo reven prihranek, saj so prihranili samo sejnine svetnikov. To pa ni strošek.

Pravi strošek so birokratski aparati in njegovi sila zapleteni postopki: to je treba rezati, ne pa avtonome izvoljene organe. Na tem področju pa smo videli bore malo posegov in norm.

Skratka, Slovenci bomo tudi tokrat potegnili ta kratko, pod taktirko vlade, za katero smo glasovali. Fašizem je ukinjal in združeval občine, a vsaj smo se mu uprli.

Zakaj pa sedanja slovenska politika sprejema, da nam jemljejo avtonomijo upravljanja naše zemlje, naših uprav, da nas vržejo v roke struktur, kjer nimamo več nobene besede ali teže, kjer bodo storitve gotovo slabše in dražje, ker tako je v velikih strukturah? Zakaj sprejemamo, da bodo drugi varčevali na koži naše avtonomije in politične teže? Zakaj Slovenija to sprejema, ko je doživelha upor s strani italijanske manjšine zaradi Ankarana, kjer je pa sedanj položaj manjšine boljši kot prej? Več desetin županov, odbornikov in v svetnikov manj je za našo skupnost usodno, za večino ni nič. Vse to pa ni nepotreben prah.

ATLETIKA - Svetovno prvenstvo v Pekingu

Kenijcu tretji izid vseh časov

Slovenka Mihalinec v polfinalu - Italijani si želijo kolajne

PEKING - Peti dan atletskega svetovnega prvenstva v Pekingu je trojica na slove osvojila z najboljšimi izidi sezone. To je uspelo Kenijcu Juliusu Yegu v metu kopja (92,72 m) in je zdaj tretji po izidih vseh časov, četrti je Južnoafričan Wayde van Niekerk (43,48), zlat na 400 m, najhitreje letos pa je tekla še Čehinja Zuzana Hejnova na 400 m ovire (53,50). V preostalih dveh končnih odločitvah sta zlati medalji osvojili Kenijka Hyvin Kiyeng Jepkemoi na 3000 m zapreke (9:19,11) in Kubanka Yarisley Silva v skoku s palico (4,90 m). Slovenska atletinja Maja Mihalinec se je na svetovnem prvenstvu v Pekingu uvrstila v današnji polfinale v teku na 200 m. Italijani bodo zadnja železa položili v ogenj jutri, ko bo na vrsti ženska hitra hoja (20 km, ob 2.30 v noči na petek), v kateri bo skušala prekiniti svojo kolajno (leta 2009 v Berlinu so »azzurri« prav tako ostali brez kolajne). Tekmovali bosta Elisa Rigaudo in Eleonora Giorgi. Precej pričakovani vlada tudi za nastop skakalcev v višino: Marca Fasinottija in Gianmarca Tamberija.

Jamajčan Usain Bolt in Američan Justin Gatlin sta se zanesljivo z zmagama v svojih skupinah uvrstila v finale. Branilec na-

slova, olimpijski zmagovalec in svetovni rekorder Bolt je tekel 19,95 sekunde in zabeležil skupno drugi čas, prvega pa lastnik najboljšega izida sezone Gatlin (19,87 sekunde).

Sestindvajsetletni Yego je v tretji seziji edini presegel 90 m in je zdaj na tretjem mestu po izidih vseh časov. Pred njim sta le češki svetovni rekorder Jan Železny (98,48 m) in Finec Aki Parviainen (93,09 m). Srebro je tokrat osvojil drugi Afričan Egipčan Ihab Abdelrahman El-Sayed (88,99 m), bron pa Finec Tero Pitkämäki (87,64 m).

Mesto nižje od Yega je na večni svetovni lestvici van Niekerk. V teku na en stadionski krog je zabeležil drugi najboljši čas v 21. stoletju, tri stotinice hitreje je za zlato na SP leta 2007 v Osaki tekel le Američan Jeremy Wariner, na prvih dveh mestih po zgodovinskih dosežkih pa sta prav tako predstavnika ZDA Michael Johnson (43,18) in Harry Butch Reynolds (43,29). Južnoafričan je za 17 stotink ugnal branilca naslova Američana LaShawn Merritta, četudi je ta dosegel osebni rekord (43,65). Devetindvajsetletnemu Merrittu tako ni uspelo, da bi po letih 2009 in 2013 še tretji osvojil svetovni naslov na 400 m.

KOŠARKA - V tržaški kavarni z Danilom Gallinarijem in Giuseppejem Poetom

»ZDA mladim nekaj ponuja, Italija žal nič«

»Marsikateri košarkar NBA je na bedast način že zapravil milijone dolarjev«

Na krajšem večernem sprehodu po tržaškem nabrežju od hotela Savoia Exselcior Palace do kavarne Tommaseo, v kateri so se pred prvo prvo svezovno vojno zbirali tržaški iredentisti (pa tudi Svevo, Saba, Yoice, Kafka) in kjer so takratni upravitelji kot prvi v Trstu v 19. stoletju ponujali sladoled, sta italijanska košarkarja Danilo Gallinari in Giuseppe Poeta šla mimo skoraj neopazna, 27-letnega »Galla« ni izdala višina (209 cm). Več kot dvajset centimetrov nižjemu Beppeju pa ni bila v veliko pomoč reprezentančna trenerka. Če Veliki trg sta šla mimo neopazna. Če bi v Trstu gostovala italijanska nogometna reprezentanca, bi igralce bržkone morala spremljati policija. Tudi v kavarni Tommaseo, kjer sta v torek zvečer deželna košarkarska zveza FIP in spletna stran Megabasket.it organizirala pogovor z italijanskim reprezentantom (vodila sta nekdanji košarkar Bora Matteo Zanini in Massimo Fontanini), se resnici na ljubo nizbralo veliko ljudi, čeprav je Trst po tradiciji košarkarsko mesto. Ker kavarna ni pokala po šivih, je bilo vzdušje še toliko bolj intimno.

Naša dežela je bila za Gallinarija odskočna deska v svoji bogati karieri. »Leta 2005 sem v Lignanu nastopal v državnem finalu under 18. Takrat sem igral z ekipo Casalpusterlengo,« se spominja dvometraš iz lombardskega kraja Sant'Angelo Lodigiano. Nepozaben je bil njegov »tap-in« (z razdalje prostega meta), s pomočjo katerega je milanska Olimpia 25 novembra 2007 v zadnjih sekundah premagala višemski Snaidero v domaćem Palazzo Carnera. Danilo je bil takrat star 19 let. Pred tem je že oblekel dres državne reprezentance.

Čez lužo, v Združene države Amerike, je odletel leta 2008, ko ga je trener New York Knicks Mike D'Antoni zbral na poletnem draftu. Prva tekma v slavnem Madison Square Gardnu ni bila nepozabna. »Občinstvo me je izživilo. Pravzaprav ne vem zakaj. Ni bilo prijetno,« se nerad spominja začetka svoje NBA kariere. Košarka »american style« ga ni nikoli prevzela: »Sportne dvorane niso samo košarka. Navajači gredo pred tekmo na večerjo ali

kupujejo v bližnjih trgovinah. Malokdo pride na tribuno uro pred tekmo, kot se to pogosta dogaja v Evropi.«

Leta 2011 se je iz NY ali Velikega jabolka preselil v Denver, kjer še danes igra za ekipo Nuggets. »Razlika med mestoma je ogromna. NY ni klasično ameriško mesto. Je pač velemesto. Skoraj država zase. V NY je bil pritisk ogromen. Pričakovanja medijev in javnosti velika. Na vsakem jutranjem treningu se je predstavilo tudi do 30 novinarjev. V Denverju se včasih prikaže le eden.«

Danilov reprezentančni kolega in priatelj (ko sta z »azzurri« si delita vedno delita sobo) Poeta, ki igra letos za Trento, je medtem priznal, da še ni obiskal Gallinarija v ZDA. »Sezono končajo vsakič po rednem delu. Nikoli se ne uvrstijo v končnico,« ga je ošvrlnil Poeta, ki je ključni igralec za dobro vzdušje v slaćilnici. Še ne 30-letni playmaker iz Battipaglie je priznal, da v dvobojih 1:1 z Danilom potegne vsakič krajsi konec. »Enostavno zato, ker je višji in noče nikoli izgubiti.«

Gallinarija v severnoameriškem prvenstvu NBA ne motijo dolga gostovanja. »Tekem je neskončno in včasih moramo tudi trikrat na teden na pot z letalom. Vse skupaj je naporno, toda človek se z leti na to privadi.« »Treningi

pravzaprav niso naporni,« je dejal v nadaljevanju in dodal: »Vsak posameznik pa mora hkrati paziti, da se primerno odpočije med eno in drugo tekmo ter poskrbi za regeneracijo. Posamezniki imamo precej svobode. Nekateri igralci tako trenirajo minimalno. Drugi pa so v telovadnici tudi ves dan.«

Gallinari je pred kratkim z Denverjem podaljšal pogodbo težko 30 milijonov evrov. »Zelo banalno: denar ni vse. V življenju pa zelo pomaga. Kljub temu skušam živeti čisto enostavno, čeprav sem si v ZDA kupil terensko vozilo, s katerim bi se v Milanu težko premikal,« je dejal Danilo, ki je na vprašanje, ali je kdo od soigralcev oziroma

znanec že zapravil veliko vsoto denarja, odgovoril pritrdilno. »Soigralci po

treningih ponavadi kvartajo. Tudi sam

se jutri večkrat pridružim. Brez denarja

pa ne gre. Med eno igro in drugo je treba pač nekaj staviti. Soigralec je izguba že toliko denarja, da bi kupil kar soliden avtomobil. Drugi igralci v prvenstvu NBA pa so že zapravili cele pogodbe. Nekateri pač nimajo pojma, kako se upravlja denar (smeh).«

Poeta je v lanski sezoni igral v Španiji. Pravzaprav v Kataloniji za klub Manresa. »Življenje na Iberskem polotoku je veliko bolj sproščeno kot v Itali-

ji. Manj je medijskega pritiska in navajači so manj zahtevni,« je dejal Poeta. Gallinari pa pravi, da resno razmišlja o dokončni selitvi v ZDA: »Italijo ljubim. Od kar živim v tujini, mi je rojstna država še bolj pri srcu. Hkrati pa jo sovražim. Od kar živim čez lužo, sem se še bolj prepričal, da je Italija v veliki krizi. Ne samo gospodarski, temveč tudi moralni. Mladi so res brez prihodnosti. Veliko mojih prijateljev z otroškimi let je brez dela. V ZDA ni tako. Če se potrudis, prej ali slej dobis pravo priložnost. ZDA so za mlade bolj prijazna država. Zaradi tega bom bržkone ostal v Denverju.«

»Career high« je Danilo Gallinari dosegel letos marca na tekmi proti Orlandu, proti kateremu je dosegel 40 točk (10:11, 6:8, 6:13). Aprila je bil še boljši: proti Dallasu je po dveh podaljških zbral 47 pik!

Gallinari je obenem izbral tri najlepše športne dvorane v ZDA: »Madison Square Garden v New Yorku, United Center v Chicagu in Staples Center v Los Angeles.«

Kaj pa Italija na EuroBasketu 2015? Poeta: »Na papirju imamo ekipo za kolajno.« Gallinari: »Podpišem, kar je izjavil Beppe. V pripravljalnem obdobju pa se doslej nismo izkazali.«

Gallinarijevo avtobiografijo lahko preberete v publikaciji Da zero a otto, ki jo je napisal Danilo skupaj z novinarjem in komentatorjem Flaviom Tranquillom. Jan Grgič

Italijanska košarkarska reprezentanta Giuseppe Poeta (levo) in Danilo Gallinari med debato v tržaški kavarni Tommaseo

FOTODAMJ@N

OD JUTRI V Trstu Italija, Rusija, Gruzija in Michigan

Konec tedna bo v Trstu minil v znamenju vrhunske košarke. V četvrtoboju, v funkciji priprav na evropsko prvenstvo, se bodo v PalaRubiniju med seboj pomerili Italija, Rusija, Michigan State in Gruzija. Vstopnice so naprodaj v trgovini Ticket point v Trstu (korzo Italia 6, tel. 0403498276)

SPORED - Jutri: 18.00 Michigan State - Rusija, 20.30 Italija - Gruzija; v soboto: 18.00 Italija - Michigan State, 20.30 Rusija - Gruzija; v nedeljo: 18.00 Michigan State - Gruzija, 20.30 Italija - Rusija.

PLANINSKI SVET

Pohodniki SK Devin osvojili najvišji vrh Dolomitov in Avstrije

Za SK Devin je letos pesta pohodniška sezona. Potem, ko so v sredini julija osvojili najvišji hrib Marmolada, so se čez slab mesec povzpeli še na avstrijskega očaka - Veliki Klek (Großglockner).

Vzponi na hribe niso mogoči brez ustrezne opreme, kot so dereze in cepini, in vsaj za neizkušene ljubitelje gora, brez spremstva prekajenih alpinistov. V primeru pohodnikov SK Devin je bil to Davor Zupančič, alpinistična legenda, ki se lahko pohvali s številnimi uspešnimi odpravami na najvišje vrhe sveta. Pomagal mu je malo manj izkušen, a nič manj zavzet mladi alpinist Patrik Stolfa.

Najprej skok na Marmolado...

Marmolada je s svojimi 3343 metri najvišja točka Dolomitov. Prvi dan dvodnevnega izleta je skupina prispela do koče Castigliono Marmolada nad jezerom Fedai na nadmorski višini 2030 metrov. Prvi dan ni bil naporen, za ogrevanje na prihajajoči izziv so se povzpeli še na Porta Vescovo.

Drugi dan so se zgodaj zjutraj z žičnico odpeljali do Pian dei Fiacconi. Točka je zaradi dostopnosti z žičnico zanimiva za številne turiste, tudi tiste, ki bi si v bližini koče že ogledali ledeniček in okoliške vrhove. Pohodniki so, opremljeni s cepini in derezami na takojšnje šele po slabih tridesetih minutah hoda proti

ladi in po opremljeni plezalni steni dosegli ledeniček. Hodili so razdeljeni v dve skupini, eno od njih je vodil Davor, drugo pa Patrik. Cilj, Punto Penio, so po nekaj urah tudi dosegli. Po vzhodni steni so se spustili na izhodiščno točko.

...Nato pa še na Veliki Klek

Člansko nekajko okrepljena ekipa je bila, tako kot se za odprave spodbodi, narodno mešana. Poleg Slovencev iz Italije in Slovenije ter Italijanov so se ekipi pridružili še prijatelji iz Hrvaške.

Pogled na cilj, Veliki Klek in njegovih 3789, pohodnike pozdravi že ob prihodu na parkirišče pred kočo Lucknerhaus. Prvi dan v sicer dvodnevnom pohodu so osvojili kočo Stüdlhütte na nadmorski višini 2800 metrov. Tam so se odpočili in počakali na zgodnejne jutranje ure, ko so krenili proti samemu vrhu.

Tudi tu je najuna pomoč izkušenih alpinistov in dobra oprema, med katero sodijo dereze, cepini in plezalni pas. Od koče Stüdlhütte do koče Erzherzog Johann Hütte na 3454 metrih vodi pot čez ledeniček Teischnitz-Kees.

Ledeniki pod Velikim Klekom tako kot drugod po visokogorju izginjajo, njihova velikost pa se vsako leto menjata. »Ko sem bil tu zadnjič, pred približno tremi desetletji, je ledeniček segal vse do koče,« pove alpinist Davor Zupančič. Danes si pohodniki dereze na takojšnje šele po slabih tridesetih minutah hoda proti

vrhu očaka. Ob trumah pohodnikov, nekateri od njih za vzpon niso pripravljeni ne fizično in ne psihično, si je zato težko predstavljati vremena prvih osvajalcev hriba, med njimi je bilo tudi mnogo Slovencev, ki so rinili na ledeno goro, iz katere je kukal le vrh skal.

Kar pa ne pomeni, da ne predstavlja izziva za pohodnike, predvsem tiste manj izkušene, tudi danes. Prečenje med Malim in Velikim Klekom je zaradi izpostavljenosti nevarna tudi v lepem vremenu, vzpon pa otežuje še veliko število ljudi.

Muke in težave so pozabljeni ob nepozabnem razgledu na pusto, kamnitno deželo, polno ledeničkov.

Podvig na najvišje gore Avstrije in Dolomitov človeka navdih s sploščanjem. Najprej do tistih, ki jih v roki položijo svojo varnost in s tem življenje, Davorju in Patriku, nato pa še spoštovanje do gor. Ceprav je razgled in občutek ob osvojenem cilju enkraten, pa je največ vredna prav srečna vrnitev v dolino. Odpravo je osemčlanska ekipa uspešno zaključila in že kovala načrte o prihodnjih izzivih.

Petra Mezinec

Planinarjenje po otoku Cresu

Ob koncu poletja, ko so dnevi še prijetno topli in lepi, si je odbor Slovenskega planinskega društva Trst zamislil prijeten, lagoden pohod po otoku Cresu. Sprehodi po poteh, ki se razpredajo po hri-

bovitem otoku severnega Kvarnera, nudijo enkraten užitek. Darežljiva narava ponuja na vsakem koraku enkratne razglede na vzpetine porasle s sredozemsko makijo, na ozke doline, na prekrasne zalive in plaže.

Tržaški planinci se bodo na izlet podali v nedeljo, 13. septembra 2015. Zbrali se bodo na Trgu Oberdan ob 5.15 in se z avtobusom odpeljali proti hrvaški meji in naprej do Brestova, kjer se bodo vkrčali na trajekt. Po krajsi plovbi bodo pristali v kraju Porozina ter z avtobusom nadaljevali pot do mesta Cres, kjer se bo začel načrtovani pohod. Med nasadi stoljetnih oljik in kamnitimi zdovi jih bo pot vodila do cerkvice Sv. Salvadorja (163 m), ki slovi po enkratnem razgledu. Od tod bodo nadaljevali pot po gozdru črnicevja in sredozemske makije do cerkvic Sv. Blaža in istoimenske slikovite plaže.

Izlet je primeren prav za vse. Predvidenih je 5 ur zložne hoje, kdor želi pa lahko izbere tudi kraje, lahke variente, prav tako bogate na čudovitih razgledih. Prijava je možna najkasneje do pondeljka, 7. septembra. Za informacije in vpis lahko poklicete na tel. številko 040413025, odgovarja Marinka.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Prvi odcep desno **20.30**
 Deželni Tv Dnevnik **20.50** Dok.: Sfinga, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **17.50** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TecheTecheTè **21.20** Superquark **23.40** Overland

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.20** Nad.: Il tocco di un angelo **7.05** Nad.: Le sorelle McLeod **8.30** Serija: Il nostro amico Charly **10.00** 13.30 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.55, 18.15, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **14.00** Film: Marie Brand e l'errore di persona (krim.) **15.35** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Sport **18.50** Serija: Il commissario Rex **21.00** Nan.: The Millers **21.25** Film: Bella e letale (triler) **23.00** Nad.: Under the Dome

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Agorà **10.10** Film: Le signore (kom.) **11.50** Disney Classic Cartoons **11.55** 14.00, 18.55, 23.15 Dnevnik in vreme **12.15** The Cooking Show - Il mondo in un piatto **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.55** Rubrike **15.15** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Film: 14 anni vergine (kom.) **17.30** Geo Magazine **20.00** Blob **20.10** Serija: Tire mogli per papà **20.35** Nad.: Una mamma imperfetta **20.40** Nad.: Un posto al sole

21.15 Film: Amore e altri guai – Jumping the Broom (kom.) **23.55** Serija: Perception

RAI4

12.55 19.40 Once Upon a Time **13.45** Mako Mermaids **14.40** Stargate Atlantis **15.25** Andromeda **16.10** Star Trek: Enterprise **16.55** Doctor Who **17.50** Novice **17.55** Film: Moonacre – I segreti dell'ultima luna (fant.) **20.25** Star Trek: Next Generation **21.15** Teen Wolf **22.00** Supernatural **22.45** Film: Firestorm (akc.)

RAI5

14.25 1000 giorni per il pianeta Terra **15.20** Wild Africa **16.15** In scena: Odissea – Il viaggio di Telemaco **17.20** Europa Street Art **18.00** Novice **18.05** 20.40 Passepartout **18.35** Grandi giardini di Francia **19.45** Munch: L'urlo arrivato fino a noi **21.15** Petruška presenta **21.20** Ples: Abbondanza Bertoni **22.50** Orienteoccidente: Corpi, ritmi, danza **23.25** Eric Clapton: Standing at the Crossroads

RAI MOVIE

13.55 Film: Vittorie perdute (voj.) **15.55** Film: L'incredibile avventura (pust.) **17.35** 0.55 Novice **17.40** Film: Un colpo perfetto (dram.) **19.30** Film: Eccezzionale... veramente (kom., It., '82)

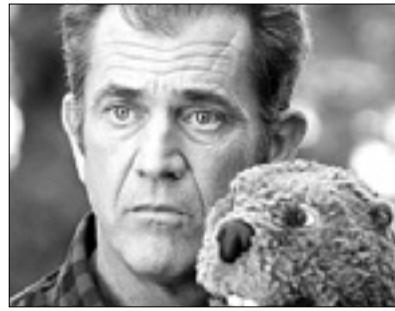
21.15 Film: Al di là della vita (dram., '99, i. N. Cage) **23.15** Film: Black Cat – Gatto nero (horror)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **11.55** 19.25 Nad.: Terra Nostra **12.40** Nad.: Storia di guerra e d'amicizia **13.35** The Cooking Show - Il mondo in un piatto **14.05** Nad.: La ladra **15.00** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.05** Nad.: Avvocati **16.45** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.20** Nad.: Linda e il brigadiere **21.20** Amore criminale

RETE4

6.50 Serija: Magnum, P.I. **7.55** Nad.: Kojak **9.25** Nad.: Bandolera **10.30** 20.30 Dalla volta parte **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Nad.: I delitti del cuoco **16.25** Ieri e oggi in Tv **16.50** Serija: Walker Texas Ranger **19.55** Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: Mr. Beaver (kom., '10, i. M. Gibson) **23.10** Film: Profumo – Storia di un assassino (dram., '06, i. A. Rickman)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Nad.: I Cesaroni **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **15.10** Film: Rosamunde Pilcher – Cuori nel vento (rom.) **18.05** Nad.: Dov'è mia figlia? **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint – Estate **21.10** Film: Il mio finto fidanzato (kom.) **23.05** Film: Sex and the City 2 (kom., '10, i. S. J. Parker)

ITALIA1

6.40 Serija: The Middle **7.30** Risanke **8.20** Serija: Super Car **10.25** Nad.: Smallville **11.25** Nan.: Chuck **12.25** 17.20 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: The Cleveland Show **15.00** Nan.: Futurama **15.25** Nan.: Due uomini e mezzo **16.20** Serija: Royal Pains **17.30** Champions League **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Film: L.A. Apocalypse – Apocalisse a Los Angeles (zf)

IRIS

13.40 Film: Zero in condotta (kom.) **15.35** Film: Liberare i pesci (kom.) **17.20** Film: Dé-trompez-vous (kom., Fr., '07) **19.15** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: La dolce vita (dram., It., '60, r. F. Fellini) **0.10** Film: Lo sceicco bianco (kom., It., '52, r. F. Fellini)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.30 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **14.00** Serija: Starsky & Hutch **16.00** Serija: Ironside **18.00** Serija: Il commissario Cordier **20.35** In onda **22.45** Film: Gorky Park (triler, '83, i. W. Hurt)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Serija: Crossing Jordan **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Serija: Saving Hope

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.40** Aktualno: Musa Tv **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15**

17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Riunione di redazione **19.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Film: La spia che venne dal freddo (spio.) **23.55** Peccati in tavola

LAEFFE

11.05 20.10 Bourdain: Senza prenotazione **12.55** 19.00 Il cuoco vagabondo **15.00** Viaggi nudi e crudi **16.00** David Rocco: Dolce vita **17.05** Jamie: Menù in 15 minuti **18.05** Jamie Oliver in Italia **21.05** Dok. film: Tsunami, il giorno dopo

22.40 Film: Big Fish – Le storie di una vita incredibile (fant., '03, r. T. Burton)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef Australia **14.15** 15.15 MasterChef Italia **16.15** Agenti Speciali Property – Los Angeles **17.15** Buying & Selling **18.15** Fratelli in affari **19.15** 19.45 Affari al buio **20.15** 20.45 Affari di famiglia **21.10** Film: Porky's – Questi pazzi porcelloni! (kom.)

DMAX

12.30 Container Wars **13.20** 20.20 Rimozione forzata **14.10** Quando meno te lo aspetti **15.05** Way Out West **15.55** A mani nude nella palude **16.50** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **17.45** Uomini d'acciaio **18.35** Affare fatto! **19.30** Banco dei pugni **21.10** Due macchine da soldi **22.00** House of Cars **22.55** Texas Garage

SLOVENIJA1

6.15 Odmevi **7.00** Najboljše jutro **8.55** Kvizi: Vem! **9.45** Nan.: Danes dol, jutri gor **10.20** Slovenski pozdrav **12.00** Dok. serija: Zgodbe iz izza obrazov **12.40** Evropski magazin **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.30 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dok. film: Kraski kamnolomi **14.20** Slovenci v Italiji **15.10** Moj gost/Moja gostja **15.45** 18.00 Risanke in otroške serije **16.20** Dok. odd.: Zdravje Slovencev **17.25** Dok. odd.: Svizec **17.55** Novice **18.20** Nad.: Vrtičkarji **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nan.: Umori na podeželju **21.40** Aplavzi **22.00** Odmevi **22.55** Dok. odd.: Pozabljeni Slovenci **23.15** Platforma

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.05** Kvizi: Male sive celice **8.50** Dok. film: Maltejeva nova šola **9.05** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **9.30** Dok. odd.: In kdo je tebe učil voziti **11.05** Najboljše jutro **13.00** 0.00 Atletika: SP, prenos **15.00** Judo: SP, pon. **15.45** Nan.: Začnimo znova **16.35** Pričevalci **19.10** 23.15 Točka **20.00** Košarka: prijateljska tekma, Slovenija – Srbija, prenos **21.50** Film: Marie Curie – Ženska na bojišču (biogr.)

KOPER

13.45 Dnevní program **14.00** 23.50 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Boben **15.25** Webolution **15.55** Avtomobilizem **16.10** Slovenski magazin **16.35** Najlepše besede **17.10** Arhivski posnetki **18.00** 23.15 Kraji in običaji **18.35** 23.45 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Alpe Jadran **19.55** Nututilus **20.25** V orbiti **21.00** Atletika: SP **22.15** Glasba zdaj **22.50** Med valovi

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **8.25** 10.20, 11.30, 12.40 Tv prodaja **8.40** 17.20 Nad.: Zajubljen do ušes **10.35** 16.00 Nad.: Grehi preteklosti **11.45** 15.05 Nad.: Dubrovniška zora **12.55** Serija: Kamp razvajencev – Matere in hčere **14.00** 20.00 Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 22.55 Novice in vreme **21.00** Film: Ljubezenki recept (rom.) **23.30** Serija: Gasilci v Chicago **20.20** Serija: Franklin in Bash

Četrtek, 27. avgusta
MTV, ob 21.10

VREDNO OGLEDNA

Istoimenska zgodba Cornell Woolricha, ki je sicer leta 1954 navdahnila že Alfreda Hitchcocka, ki leta 1998 prepričala tudi Blecknerja, da ji posveti celovečerec.

Tokratni protagonist Jason Park ni fotograf, temveč arhitekt, ki je zaradi nešrečne prikljenjen na invalidski voziček.

Kratkočasi se z radovednim opazovanjem življenja sosedov, dokler nekega dne ravno ob pogledu skozi okno sliši

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.54
Dolžina dneva 13.35

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 18.10 in zatone ob 4.34

NA DANŠNJI DAN 1966 - Zelo sveže jutro, zlasti v zahodni in severni Sloveniji, ponekod je bila celo slana. Na Rakniti se je ohladilo do -0,5 °C, na Zgornjem Jezerskem do 0,1 °C, v Bovcu do 2,4 °C, v Gornjem Gradu do 3,0 °C in v Ajdovščini do 4,0 °C. Sneženje na Kredarici (2514 m) je dopoldne ponehalo, ob 7. ur zjutraj je bilo skupaj 22 cm snega.

75.000 kandidatov za 30 mest za streženje čaja

NEW DELHI - Indijski uradniki so opustili načrt za zapolnitve 30 delovnih mest v močno zaželenem javnem sektorju, saj se je na razpis prijavilo kar 75.000 kandidatov. Med kandidati za mesta pomočnikov, ki na uradnih dogodkih strežejo čaj, so bili tudi visoki izobraženi ljudje z univerzitetnimi diplomami. Vladni urad indijske zvezne države Chhattisgarh je bil osupel nad številom prijav na 30 razpisanih delovnih mest za neke vrste služabnike, ki pretežno strežejo čaj. Razpisano delo je plačano z okoli 190 evri mesečno. Vodja urada Amitabh Panda je povedal, da so po prejemu 70.000 spletnih in 5000 osebnih prijav preklicali napovedano testiranje kandidatov. Med prijavljenimi so bili tudi inženirji in diplomanti menedžmenta.

Po prehodu hladne fronte se je nad vzhodnimi Alpami, severnim Balkanom in srednjem Evropo okreplilo območje visokega zračnega tlaka. Nad naše kraje prehodno doteka od severovzhoda v nižjih zračnih plasti nekoliko hladnejši in razmeroma vlažen zrak.

Po vsej deželi bo jasno in pihal bo vetrič. V gorah bo možna kratkotrajna oblačnost, medtem ko nad 1500 m bo jasno in mirno.

Danes bo jasno. Dopoldne bo po kotlinah megla ali nizka oblačnost. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 15, v alpskih dolinah do 8, ob morju okoli 18, najvišje dnevne od 26 do 30 stopinj C.

Jutri ob obali bo jasno, pihal pa bo vetrič. V gorah in nižinah bo delno oblačno. Nad 1500 m bo jasno in mirno. Ponoči bo v nižinah in nekaterih dolinah megla.

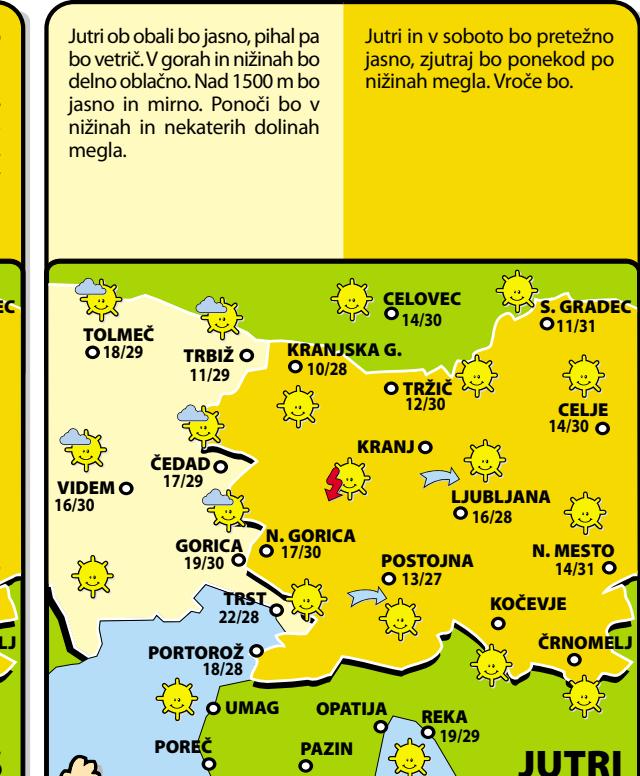
Jutri in v soboto bo pretežno jasno, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Vroče bo.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.51 najnižje -50 cm, ob 9.05 najvišje 33 cm, ob 14.52 najnižje -19 cm, ob 20.28 najvišje 43 cm.
Jutri: ob 3.24 najnižje -57 cm, ob 9.33 najvišje 40 cm, ob 15.34 najnižje -26 cm, ob 21.09 najvišje 48 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 22,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m 18 2000 m 12
1000 m 16 2500 m 10
1500 m 14 2864 m 8
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah dosegel 7 in v gorah 8.

Za nagrado je obljudil 2675 rolic toaletnega papirja

DÜSSELDORF - Nemški proizvajalec toaletnega papirja Hakle je ostal brez svojega »H«. Poslopje v Düsseldorfu, kjer ima podjetje sedež, tako že teden dni krasí zgovolj »akle«. Policija je včeraj potrdila, da H ni izginil kar tako, temveč da je šlo za kraj. Podjetje tistemu, ki bi jim ljubi H vrnili, obljudbla nagrado: 2675 rolic toaletnega papirja ali 1000 evrov. Izginuli H je bil sicer kar impozantna stvar. Aluminijasta črka je namreč merila dober meter, je sporočila nemška tiskovna agencija dpa. Obljudljena nagrada, pomeni 334 paketov po osem rolic. To pa bi lahko človeku zadostovalo za nekaj let. In v podjetju zagotavljajo, da nikakor ne gre za marketinski trik.

TRGATEV - V slovenski Istri in v Brdih že začeli s trganjem, sledita Vipavska in Kras

Obeta se zelo dobra letina

VIPAVA / DOBROVO / SEŽANA / KOPER - V zadnjih avgustovskih dneh se na Primorskem začenja letošnja trgatov. V Slovenski Istri so začeli trgati v pondeljek, Brici so prve grozde obrali v sredo, v Vipavski dolini pa bodo s trgatvijo zgodnjih sort začeli konec tedna.

Grozde je lepo in zdravo, količine pa tolikšne, kot so v povprečnih letinah, napovedujejo primorski vinogradniki. V Vinakopru so s trgatvijo začeli malo prej kot lani, in sicer že v pondeljek. Kot je na novinarski konferenci pojasnil glavni enolog Boštjan Zidar, so začeli z rumenim muškatom, ki bo namenjen prvemu mostu - tega bodo v pokušino ponudili že to soboto na Pristaniški ulici v Kopru - sledile pa bodo sorte, namenjene pridelavi penin (chardonnay, beli pinot, malvazija).

Nadaljevali bodo z rednimi trgatvami chardonnaya, sivega pinota, avtohtone sorte cipro in tudi nekaj sauvignona, sledila bo njihova glavna bela sorta

malvazija, v prvi polovici septembra pa še refošk. Prvi mož Vinakoper Nevio Pucer je sicer napovedal količinsko povprečno, a po kakovosti zelo dobro letino, kar je zelo pomembno po dveh ali treh letnikih, ki niso bili najboljši niti po količini niti po kakovosti.

»Grozde izredno lepo dozoreva. Gre za lepo, enakomerno dozorevanje in pa seveda tudi tisto lepo obarvanost rdečih sort grozdja, kar nakazuje, da bo en lep letnik tudi za rdeče sorte,« je še dodal Zidar.

Suša tako ni preveč vplivala na ko-

ličino pridelka. Predelali bodo okoli 4700 ton grozdja, od tega 4200 lastnega in okoli 500 ton odkupljenega, iz tega pa bodo predvidoma pridobili 3,5 milijona litrov mošta, in sicer 40 odstotkov iz belih ter 60 odstotkov iz rdečih sort.

V Kleti Brda bodo s trgatvijo zgodnjih sort začeli v sredo, trgatev pa bo predvidoma trajala do začetka oktobra. »Po dveh količinsko šibkejših letnikih pričakujemo normalno dober pridelek - to je približno sedem milijonov kilogramov grozdja. S prilagoditvijo dela v vinogradu smo ohranili kakovost klub visokim temperaturam. Grozde je zdravo - pričakujemo kakovostno zelo dober letnik,« je povedal direktor Kleti Brda Silvan Peršolja. Trgatev bodo začeli s sortami za penine, to sta modri pinot in chardonnay, nadaljevali s sivim pinotom in sauvignonom ter ostalimi belimi sortami. Z rdečimi bodo pričeli v drugi polovici septembra, saj čakajo na optimalno zrelost, pa je pojasnil enolog Kleti Brda Darinko Ribolica.

Na Vipavskem začenjajo trgatov ob

koncu tedna. V Agroindu bodo najprej potrgali in odkupili sorto sivi pinot, nadaljevali pa s souvignonom in modrim pinotom, je za STA povedal direktor Agroinda Boris Bajc. »Grozde je zdravo, sladkorji in kisline tudi, želimo pa si še nekaj lepih dni, da se bo to razmerje še pravilno uskladi,« je povedal.

V Vipavi pričakujemo, da bodo od kooperantov odkupili do štiri milijone ton grozdja, v svojih vinogradih pa bodo predvidoma pobrali okoli 1,3 milijona kilogramov grozdja. »Smo torej v pričakovanju dobre trgatve,« je še dejal Bajc.

Na Krasu bodo začeli trgati nekoliko kasneje. Trgatev belih sort se bo po besedah kmetijske svetovalke Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica Majde Brdnik predvidoma začela po 12. septembrju, rdeče sorte pa bodo prišle na vrsto v začetku oktobra. Tudi na Krasu je grozde v letošnjem letu zdravo, po nekaj slabših letih je pričakovati normalno in po kakovosti dobro letino. Na Krasu je v vinogradi zasajenih okoli 600 hektarov, zmenjši, ob normalnih letinah pa na hektar vinograda pridelajo okoli pet ton grozdja.

